

Republika Hrvatska
Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Područje: Ugostiteljstvo

Zanimanje: Pomoćni konobar

I OPĆI PODATCI O PROGRAMU-ZANIMANJU

OBRAZOVNO PODRUČJE

Ugostiteljstvo

NAZIV ZANIMANJA PREMA NACIONALNOJ KLASIFIKACIJI ZANIMANJA

Pomoćni konobar

TRAJANJE OBRAZOVANJA

Dvije godine

POSEBNI UVJETI ZA UPIS

Uvjereno o zdravstvenoj sposobnosti – kontraindikacije.

CILJ OBRAZOVNOG PROGRAMA

Odgojno obrazovni program za zanimanje *pomoćni konobar* ima za cilj stjecanje znanja, vještina, navika i stavova koje će omogućiti učeniku da nakon završenog obrazovanja samostalno obavlja poslove i radne zadatke u zanimanju pomoćni konobar:

- stjecanje sposobnosti za obavljanje pripremnih radova i posluživanje jednostavnijih jela, pića i napitaka;
- stjecanje znanja i vještina za pravilno rukovanje uređajima i aparatima te njihovo pravilno održavanje;
- stjecanje znanja o sigurnosti pri radu;
- razvijanje ekološke svijesti i osobne odgovornosti.

STANDARD ZANIMANJA

1 Naziv zanimanja: pomoćni konobar

2 Razina složenosti: II

3 Opće kompetencije:

- a) sposoban je sudjelovati u jednostavnoj usmenoj i pismenoj komunikaciji;
- b) sposoban je sudjelovati u grupnoj raspravi;
- c) sposoban je komunicirati s gostima u ugostiteljstvu;
- d) posjeduje osnovna znanja potrebna za razumijevanje uloge osobnog rada u ugostiteljstvu;
- e) osposobljen je za primjenu znanja u životu i struci;
- f) posjeduje vještinu samostalnog rada u ugostiteljstvu, pripremnih radova za posluživanje jela i pića, održavanja inventara, uređaja i aparata;
- g) primjenjuje stečeno znanje stranog jezika u svim oblicima komunikacije;
- h) sposoban je posluživati jednostavna jela, pića i napitake u ugostiteljstvu;
- i) primjenjuje usvojene metode učenja i usavršavanja;
- j) posjeduje znanja koja proizlaze iz kulturnog, ekonomičnog, produktivnog i rentabilnog rada u ugostiteljskim objektima;
- k) preuzima odgovornost za svoj zadatak korištenjem vlastitog plana kako bi ostvario zadane ciljeve.

4 Stručne kompetencije:

- a) Na II. edukativnoj razini raspolaže teorijskim i praktičnim znanjima potrebnim za obavljanje poslova u ugostiteljskim objektima;**
- b) posjeduje odgovarajuća znanja iz računalstva koja primjenjuje za organizaciju i rad u ugostiteljskim objektima.**
- c) poznaje bonton, ekologiju i zaštitu na radu u ugostiteljstvu;**
- d) poznaje vrste i karakteristike usluga u ugostiteljstvu;**
- e) poznaje sustave poslovanja ugostiteljskih objekata;**
- f) posjeduje vještine za održavanje inventara, strojeva i uređaja u ugostiteljskim objektima;**
- g) posjeduje znanja, vještine i tehnike neophodne za samostalno posluživanje jednostavnim jelima, pićima i napitcima.**

Opis strukovnog standarda

Glavna svrha	Ključni poslovi	Kompetencije
Pripremni radovi i posluživanje jela i pića	Pripremni radovi u : -blagovaonici -točionici pića -baru -kavani	-sposoban je izraditi i sam interpretirati potrebne informacije (upute o radu) -poznaje vrste i tipove ugost. objekata - poznaje zadaće i funkciju poslužnog odjela - poznaje elemente i značaj kategorizacije ugost. objekata - poznaje opremu ugost. objekata-sitan inventar, namještaj, uređaje i aparate -zna pravilno rukovati i održavati opremu za rad -zna pravilno i stručno obaviti pripreme radove za posluživanje obroka - poznaje pravila postavljanja
	Posluživanje jela i pića	postava (couvert) u blagovaonici - zna pravilno dočekati, prihvatiti i smjestiti gosta - poznaje pravila stručnog i kulturnog posluživanja - poznaje sustave poslovanja u ugostiteljstvu - poznaje načine posluživanja jela -zna pripremiti i poslužiti tople i hladne napitke -zna poslužiti alkoholna i bezalkoholna pića - poznaje sredstva ponude jela i pića - poznaje sastav i način posluživanja glavnih obroka i međuobroka -zna bonirati prodane usluge u a la carte restoranu i <u>pansionskom restoranu</u>
	Završni radovi	- poznaje načine naplaćivanja usluga - zna pravilno ispratiti gosta -zna pravilno pospremiti stol pri zajutрку, ručku i večeri -zna urediti i pravilno spremiti inventar za posluživanje jela i pića

II NASTAVNI PLAN

RB	NASTAVNI PREDMET	Sati tjedno/ godišnje		Ukupno sati
		1. godina	2. godina	
<i>I. općeobrazovni dio</i>				
1.	Hrvatski jezik	2,5 / 85	2,5 / 70	155
2.	Računalstvo	2 / 68	-	68
3.	Tjelesna i zdravstvena kultura	1,5 / 51	1,5 / 42	93
4.	Vjeronauk / etika	1 / 34	1 / 28	62
Ukupno: općeobrazovni dio		7 / 238	5 / 140	378
<i>II. stručno- teorijski dio</i>				
5.	Strani jezik I	1 / 34	1 / 28	62
6.	Poduzetništvo	-	1 / 28	28
7.	Matematika u struci	2 / 68	1 / 28	96
8.	Ugostiteljsko posluživanje	4 / 136	4 / 112	248
9.	Higijena	1 / 34	-	34
10.	Poznavanje robe s prehranom		1 / 28	28
11.	Izborni predmet - Kuharstvo - Strani jezik II	-	2 / 56	56
Ukupno: stručno - teorijski dio		8 / 272	10 / 280	552
Ukupno: I + II		15 / 510	15 / 420	930
<i>III. praktični dio</i>				
13.	Praktična nastava	14 / 504	14 / 504	1008
UKUPNO: I. + II. + III.		29 / 1014	29 / 924	1938

Napomena:

Godišnji fond sati za 1. razred planiran je na bazi 17 tjedana teoretske nastave i 18 tjedana praktične nastave, a za 2. razred na bazi 14 tjedana teoretske nastave i 18 tjedana praktične nastave.

Škole koje ne izvode nastavu po modelu „ tjedan za tjedan „ dužne su ostvariti planirani godišnji fond sati po predmetima neovisno o modelu izvođenja nastave.

III OBVEZNI NAČIN PROVJERAVANJA ZNANJA I UMIJEĆA

Nastavni predmet	Obvezni način provjere
Hrvatski jezik	usmeno, pisano
Računalstvo	usmeno, pisano, praktično
Tjelesna i zdravstvena kultura	usmeno, praktično
Vjeronauk/etika	usmeno, pisano
Strani jezik	usmeno, pisano
Poduzetništvo	usmeno, pisano
Matematika u struci	usmeno, pisano
Tehnologija zanimanja	usmeno, pisano, praktično
Izborni predmet	usmeno, pisano, praktično
Praktična nastava	usmeno, praktični radovi, vođenje dnevnika

IV POTREBNA STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA¹

Nastavni predmet	Nastavnik	Izobrazba
Hrvatski jezik	profesor	prof. hrvatskog jezika i književnosti
Računalstvo	profesor	prof. matematike i informatike dipl. ing. smjer računalna tehnika
Tjelesna i zdravstvena kultura	profesor	prof. tjelesne i zdravstvene kulture
Vjeronauk	profesor	dipl. teolog, dipl. kateheta
Etika	profesor	prof. filozofije, dipl. teolog, dipl. kateheta
Strani jezik I	profesor	prof. odgovarajućeg jezika i književnosti
Poduzetništvo	profesor	dipl. ekonomist
Matematika u struci	profesor	prof matematike,
Ugostiteljsko posluživanje	profesor, stručni učitelj	dipl. ekonomist – ekonomist smjer ugostiteljstva, hotelijerstva, turizma uz položen ispit za majstora konobara , VKV konobar, konobar specijalist.
Higijena Poznavanje robe s prehranom	profesor profesor	profesor biologije dipl. inženjer biologije dipl. inženjer biotehnologije
Kuharstvo	profesor	dipl. ekonomist – ekonomist smjer ugostiteljstvo ili turizam, VKV kuhar – kuhar specijalista
Strani jezik II	profesor	prof. odgovarajućeg jezika i književnosti
Praktična nastava	stručni učitelj	dipl. ekonomist – ekonomist smjer ugostiteljstvo ili turizam, VKV konobar – konobar specijalista

¹ Temeljni propis je Pravilnik o stručnoj spremi i pedagoško- psihološkom obrazovanju nastavnika u srednjem školstvu.

V IZVOĐENJE PROGRAMA

RAD S UČENICIMA U SKUPINAMA

Nastavni predmet	Nastavnik	Razred	Minimalan broj sati vježbi	Najveći broj učenika u skupini
Računalstvo	profesor	1.	60	15
Ugostiteljsko posluživanje	profesor/ stručni učitelj	1 2	68 56	15 15
Kuharstvo	profesor/ stručni učitelj	2.	28	15
Praktična nastava	stručni učitelj	1. 2.	504 504	15 15

MINIMALNI MATERIJALNI UVJETI ZA IZVOĐENJE PROGRAMA

Prostor	Oprema	Nastavni predmet
Kabinet ugostiteljskog posluživanja	Oprema u funkciji struke	Ugostiteljsko posluživanje
Specijalizirana učionica	16 računala povezanih u mrežu s mogućnošću pristupa internetu (računalo nastavnika s CD pisačem), LCD projektor, pisač, programska oprema za obradu teksta, tablični proračun i baze podataka	Računalstvo Stručni predmeti
Kabinet kuharstva	Oprema u funkciji struke	Kuharstvo – izborni predmet
Praktikum/laboratorij	Oprema u funkciji struke	Ugostiteljsko posluživanje
Radionica	Oprema u funkciji struke	Ugostiteljsko posluživanje
Kabinet za nastavnike	Oprema u funkciji struke	Ugostiteljsko posluživanje

OKVIRNI NASTAVNI PROGRAM

Nastavni predmet: Hrvatski jezik

Razred: prvi (1), drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	2,5 (85)	2,5 (70)

UVOD

Nastavni predmet **hrvatski jezik** obuhvaća tri nastavna područja:

- a) hrvatski jezik,
- b) hrvatsku i svjetsku književnost,
- c) jezično izražavanje.

Dvogodišnji program hrvatskoga jezika za nižu stručnu spremu sadržajno je, metodološki i koncepcijski u skladu s Programom hrvatskoga jezika za osnovnu školu.

Program hrvatskoga jezika za osnovnu školu i dvogodišnji program hrvatskoga jezika za nižu stručnu spremu čine zajednički sustav jezičnoga i književnog odgoja i naobrazbe.

Program predviđa gradivo neophodno za stjecanje spoznaja o materinskome jeziku, za praktično služenje jezikom u različitim priopćajnim oblicima i u različitim govornim situacijama na usmenoj i pisanoj razini te upoznavanje književnih djela i kulturne baštine kao duhovnih, estetskih i povijesnih pojavnosti.

Tema i obrazovna postignuća raspoređena su sustavno i međuzavisno. Povezana su programska nastavna područja (jezik, književnost i jezično izražavanje), naglašena je integracija teorijskih s praktičnim sadržajima koja učenicima omogućuje samostalno oblikovanje različitih vrsta tekstova u govoru i pismu.

Jezični su sadržaji uključeni u nastavu književnosti te pisanog i usmenog izražavanja kao jezikoslovna uporišta u interpretacijama književnih tekstova.

Program nastave jezičnog izražavanja pretpostavlja praktični rad, vježbe učenika u govorenju, čitanju, pisanju i slušanju, pri čemu učenici proširuju umijeća, vještine i navike stečene u osnovnoj školi. Nastava pravopisa integrirana je u nastavu jezika i usvaja se po načelu kontinuiteta.

Tijekom školske godine pišu se dvije školske zadaće.

SVRHA

Svrha je nastave dvogodišnjega programa hrvatskoga jezika stjecanje temeljnih znanja, sposobnosti, vještina, navika i vrijednosti potrebnih za primjenu svih oblika jezične komunikacije te upoznavanje s hrvatskom književnom i kulturnom baštinom.

CILJEVI

Ciljevi su nastave dvogodišnjega programa hrvatskoga jezika:

- primijeniti temeljna komunikacijska i jezična znanja i vještine te razviti želju učenika za trajnim usvajanjem novih znanja o hrvatskome standardnom jeziku i njegovom savršenijom uporabom u usmenom i pisanom obliku;
- usvojiti temeljna znanja o književnosti i hrvatskoj kulturnoj baštini;
- djelovati u skladu s građanskim i nacionalnim odgojem uvažavajući načela društvenog suživota i demokracije.

ZADAĆE

Zadaće kojima se ostvaruju svrha i ciljevi nastave hrvatskoga jezika:

- povezati osnovnoškolska jezična znanja s novim jezičnim sadržajima i postignućima;
- razvijati komunikacijsku osposobljenost aktivnom primjenom jezičnih djelatnosti (slušanje, govorenje, čitanje, pisanje);
- samostalno izražavati doživljaje, osjećaje, misli i stavove;
- upoznati sustav hrvatskoga standardnog jezika na fonološkoj, gramatičkoj, leksičkoj, stilističkoj, pravogovornoj i pravopisnoj razini;
- upoznati povijest hrvatskoga jezika radi razumijevanja povijesnih okolnosti u kojima se razvijao hrvatski jezik;
- razlikovati standardni jezik i zavičajni idiom;
- usvijestiti potrebu za trajnim stjecanjem jezičnoga znanja;
- upoznati najvažnija reprezentativna djela hrvatske i svjetske književnosti;
- samostalno čitati i razumijevati književna djela;
- razumjeti tekstove različitih funkcionalnih stilova;
- čitati književna djela s razumijevanjem i užitkom;
- upoznati hrvatske kulturne institucije radi izgrađivanja hrvatskog identiteta i svijesti o pripadnosti europskom civilizacijskom krugu.

1. Razred

NASTAVNO PODRUČJE: HRVATSKI JEZIK

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Sporazumijevanje (komunikacija) i jezik	<ul style="list-style-type: none">• oblikovati, poslati i razumjeti poruku• utvrditi i ukloniti razloge nerazumijevanja poruke• prepoznati neverbalnu komunikaciju• usvojiti pojmove komunikacija (sporazumijevanje) i poruka	Sporazumijevanje (komunikacija)
	<ul style="list-style-type: none">• definirati jezik kao sustav znakova• ostvarivati jezik govorom i pismom• prepoznati razlike između govora i pisma• usvojiti pojmove jezikoslovlje (lingvistika) i jezikoslovac (lingvist)	Jezik
Hrvatski standardni jezik i narječja	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati na primjerima standardni jezik• na primjerima istražiti i utvrditi čimbenike standardnoga jezika• poznavati i primjenjivati grafiju hrvatskoga standardnog jezika• odrediti pojam hrvatskoga standardnog jezika• pisati standardnim jezikom termine struke za koju se učenici obrazuju	Osnovne značajke hrvatskoga standardnog jezika

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i imenovati hrvatska narječja • razlikovati narječja od standardnoga jezika • na primjerima istražiti i utvrditi razlike između narječja i standardnog jezika • govoriti i pisati zavičajnim narječjem • usvijestiti potrebu cjeloživotnog učenja standardnoga jezika 	Hrvatska narječja
Fonetika i fonologija	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati nastanak glasova standardnoga jezika • prepoznati glasove s obzirom na zvučnost i mjesto tvorbe • razlikovati pojmove: glas, fonem, grafem, fonetika, fonologija 	Nastanak i podjela glasova
Pravogovor i pravopis	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove pravogovor (ortoepija) i pravopis (ortografija) • primijeniti osnovna pravogovorna i pravopisna pravila • primijeniti vrednote govorenoga jezika • razlikovati glasovne promjene i primijeniti pravila u pisanju • prepoznati i rabiti rečenične i interpunkcijske znakove • dosljedno primjenjivati pravila o pisanju velikih i malih slova • pravilno pisati stručne nazive 	Pravogovorna i pravopisna pravila i glasovne promjene
Morfologija	<ul style="list-style-type: none"> • definirati pojmove morfem i morfologija • imenovati promjenjive i nepromjenjive riječi • prepoznati osnovne značajke imenica, zamjenica, pridjeva i brojeva u tekstu 	Imenice, zamjenice, pridjevi i brojevi

	<ul style="list-style-type: none"> • sklanjati imenice, zamjenice, pridjeve i brojeve • stupnjevati pridjeve • dosljedno primjenjivati pravila o pisanju hrvatskih i stranih imena te stručnog nazivlja 	
--	--	--

NASTAVNO PODRUČJE: JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Uporaba jezika u svakodnevnom sporazumijevanju (komunikaciji)	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem i čitanjem usvojiti raznovrsne načine i oblike uljudnog sporazumijevanja • imenovati oblike obraćanja (pozdrav, zahvala, oslovljavanje, čestitka, iskaz sućuti) • upoznati stilske, sadržajne i jezične osobitosti svakog oblika, načine njegove uporabe i primjenu • spontano se služiti jezičnim (pravogovornim i pravopisnim) sredstvima u obraćanju • prepoznati posljedice uspješnog i neuspješnog sporazumijevanja (komunikacije) 	Oblici govornog i pisanog sporazumijevanja (komunikacije)
Slušanje i čitanje	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem razlikovati pravilno od nepravilnoga čitanja • uočiti obilježja pravilnoga čitanja • uočiti ulogu rečeničnih i interpunkcijskih znakova i njihovu vezu s izgovornim vrednotama • na glas pravilno pročitati poznati tekst 	Obilježja jezične djelatnosti slušanja i čitanja

	<ul style="list-style-type: none"> • slušanjem uočiti razliku između čitanja književnog i neknjiževnog teksta • interpretativno (izražajno) čitati tekst • čitati s razumijevanjem različite vrste tekstova u sebi i na glas 	Vrste čitanja
Govorenje i pisanje	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno i razgovijetno izgovarati glasove, riječi, rečenice i tekst • slušanjem prepoznati bitna obilježja jezične djelatnosti govorenja • opisati razlike između jezičnih djelatnosti pisanja i govorenja • na primjerima utvrditi ulogu i važnost vrednota govorenoga jezika • povezati govorenje i pravogovor u različitim govornim situacijama • uočiti važnost šutnje i slušanja • usporediti pisani i govoreni oblik jezika na primjerima • prepoznati i razumjeti potrebu za raznim govornim vrstama 	Govorenje

	<ul style="list-style-type: none"> • pravilno pisati glasove, riječi, rečenice i tekst • uočiti bitna obilježja jezične djelatnosti pisanja • prepoznati odnose između govorene i pisane riječi • zamjećivati razliku u doživljaju napisane i izgovorene poruke • razlikovati govorni i pisani sustav hrvatskoga standardnog jezika • uočiti važnost primjene pravopisnih pravila za učinkovitu pisanu komunikaciju • primjereno se služiti pravopisnim i rečeničnim znakovima u različitim pisanim oblicima • prepoznati i razumjeti potrebu za raznim pisanim vrstama 	Pisanje
	<ul style="list-style-type: none"> • imenovati dijelove sastavka i prepoznati ulogu svakog dijela • osmisliti i izraditi plan pisanja sastavka • jasno i točno oblikovati rečenice i smisleno povezati rečenice u cjelinu • pisati prikladnim stilom i rječnikom • praktično primijeniti stečeno znanje o pisanju sastavka u pisanju školske zadaće • razumjeti zadanu temu i stvaralački pisati na zadani poticaj • izraditi plan pisanja školske zadaće • povezati rečenice u smisleno i logički oblikovan tekst 	Pisanje sastavka

Vrste teksta	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati vrste opisa na temelju slušnoga primanja (subjektivne i objektivne; • književne i neknjiževne; opise vanjskoga i unutrašnjeg prostora) • opisati (portretirati) književni lik na temelju prethodno napravljenog plana opisa • čitati s razumijevanjem različite vrste opisa u sebi i na glas • prepoznati glavne značajke tekstne vrste opisa • izraditi shemu opisa pojma, predmeta ili procesa iz struke i izdvojiti osobitosti • tehničkoga opisa • kratko opisati predmet, pojavu ili proces prema dnevniku stručnoga rada 	Opis
	<ul style="list-style-type: none"> • uočiti osobitosti pripovijedanja • prepoznati i imenovati dijelove fabule • razlikovati pripovijedanje od opisivanja i dijaloga • razlikovati subjektivno i objektivno pripovijedanje te pripovijedanje u prvom i trećem licu • oblikovati sažetak i sažeto prepričati događaj 	Pripovijedanje

**NASTAVNO PODRUČJE:
KNJIŽEVNOST
HRVATSKA I SVJETSKA KNJIŽEVNOST**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Pristup književnom djelu	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti pojam umjetnosti, književnosti, književnih rodova i vrsta • imenovati vrste umjetnosti • razlikovati usmenu i pisanu književnost 	Književnost

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke lirike na odabranim tekstovima • razlikovati vrste lirskih pjesama po temi i oblicima • prepoznati dijalektalnu poeziju 	<p>Lirika Tekstovi: Antun Branko Šimić, <i>Ljubav</i> Dobriša Cesarić, <i>Vagonaši</i> Antun Mihanović, <i>Horvatska domovina</i> Ivan Golub, <i>Oči</i> Antun Gustav Matoš, <i>Jesenje več</i> Dragutin Domjanić, <i>Ciklame, krvave ciklame</i> Mate Balota, <i>Roženice</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke epike • prepričati fabulu proznog teksta (usmeno i pisano) • razlikovati epske vrste (balada, ep, basna, bajka, novela, pripovijetka, roman) 	<p>Epika Tekstovi: <i>Hasanaginica</i> Ezop, <i>Kokoš i lastavica</i> Ivana Brlić - Mažuranić, <i>Šuma Striborova</i> Vjekoslav Kaleb, <i>Ogledalo</i> Nenad Brixxy, <i>Mrtvacima ulaz zabranjen</i> ili George Orwell, <i>Životinjska farma</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati značajke drame i dramske vrste • razlikovati dijalog i monolog • uočiti dramsku radnju i dramske osobe 	<p>Drama Tekst: Plaut, <i>Škrtac</i> (ulomak)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati diskurzivne oblike (putopis) • nabrojiti ostale književno-znanstvene oblike (dnevnik, memoari, autobiografija) 	<p>Diskurzivni književni oblici Tekst: Matko Peić, <i>Skitnje</i> (ulomak)</p>
Povijest književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati književnosti pretpovijesnog doba na obavijesnoj razini 	<p>Temeljna civilizacijska djela</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati odabrane tekstove iz Biblije • uočiti važnost Biblije kao jednog od temeljnih civilizacijskih djela 	<p>Biblija</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • pojmovno odrediti klasičnu književnost (starogrčka i starorimska književnost) • utvrditi glavne predstavnike i djela (Homer, Sofoklo, Plaut) • interpretirati odabrane tekstove (ulomci) 	<p>Klasična književnost Tekstovi: Nikola Milićević, <i>Zlatna knjiga svjetske ljubavne poezije</i> (izbor) Biblija (<i>Psalmi, Mudre izreke, Evanđelje po Ivanu</i> – tekstovi po izboru) Homer, <i>Ilijada ili Odiseja</i> (ulomak) Sofoklo, <i>Antigona</i> (ulomak)</p>
Povijesna i stilska razdoblja u književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti književnopovijesno razdoblje (trajanje, glavna obilježja, djela) • imenovati vrste srednjovjekovne književnosti i pismenosti • uočiti važnost srednjeg vijeka kao početka hrvatske pismenosti i hrvatske pripadnosti kršćanskoj europskoj civilizaciji • nabrojiti najvažnija ostvarenja hrvatske književnosti i pismenosti • usvojiti pojam tropismenosti i trojezičnosti hrvatske pismenosti i najvažnije spomenike pismenosti na glagoljici, ćirilici i latinici • objasniti važnost Bašćanske ploče 	<p>Srednjovjekovna književnost Tekst: <i>Bašćanska ploča</i></p>

KULTURNA BAŠTINA

- prepoznati hrvatsku kulturnu srednjovjekovnu baštinu: starokršćanske crkve, starohrvatsku pleternu ornamentiku, glagoljaško pjevanje i božićne pjesme

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove humanizam, predrenesansa i renesansa • prepoznati glavna obilježja renesansne književnosti • imenovati humanistička središta u Europi i Hrvatskoj • utvrditi najvažnije vrste i oblike hrvatske književnosti humanizma i renesanse • imenovati glavne predrenesansne i renesansne europske i hrvatske pisce i njihova djela • obrazložiti značaj Marka Marulića – oca hrvatske književnosti 	Humanizam, predrenesansna i renesansna književnost Tekstovi: Francesco Petrarca, <i>Kanconijer</i> (jedna pjesma) Giovanni Boccaccio, <i>Decameron</i> (ulomak iz novele) Pjesma hrvatske renesansne književnosti (izbor učenika i nastavnika) Marin Držić, ulomak iz drame po izboru nastavnika
	<ul style="list-style-type: none"> • imenovati prvi hrvatski rječnik 	
	<ul style="list-style-type: none"> • izdvojiti najvažnija obilježja barokne književnosti • imenovati najvažnije hrvatske barokne pisce i djela • obrazložiti značaj Ivana Gundulića za hrvatsku kulturu i književnost 	Barok Tekst: Ivan Gundulić, <i>Dubravka</i> (ulomak)
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati baroknu kulturnu baštinu u Hrvatskoj • usvojiti temeljne podatke o prvoj hrvatskoj gramatici 	

	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove klasicizam i prosvjetiteljstvo te najvažnija obilježja književnosti • imenovati najznačajnije europske i hrvatske pisce te njihova djela 	<p>Klasicizam i prosvjetiteljstvo Tekst: ulomak iz jednog prosvjetiteljskog djela hrvatske književnosti (izbor nastavnika)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove romantizam i ilirizam te najvažnija obilježja književnosti • imenovati europske i hrvatske pisce razdoblja romantizma i njihova najvažnija djela • objasniti društveno-političke i kulturne ciljeve hrvatskog narodnog preporoda • objasniti Gajevu reformu pravopisa i uvođenje jedinstvenog hrvatskog književnog jezika • utvrditi glavna stilska obilježja i domoljubni duh preporodne književnosti 	<p>Romantizam i ilirski pokret Tekst: Edgar Allan Poe, <i>Crni mačak</i> Pjesnički tekst europske književnosti romantizma (izbor učenika i nastavnika) Budnica (izbor nastavnika) Ivan Mažuranić, <i>Smrt Smail-age Čengića</i> (ulomak)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti podatke o prvoj hrvatskoj operi, hrvatskoj himni i slici Vlahe • Bukovca o hrvatskom narodnom preporodu 	

OSNOVNI STANDARDI ZNANJA I VJEŠTINA

1. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Učenice/učenici:

- razlikuju hrvatski standardni jezik od hrvatskih narječja;
- poznaju i primjenjuju grafijski sustav hrvatskoga standardnog jezika;
- pravilno primjenjuju u pisanju veliko i malo slovo;
- pravilno pišu rečenične znakove (točku, upitnik, uskličnik, zarez);
- standardnim jezikom pišu termine struke za koju se obrazuju;
- razlikuju govorni sustav od pisanoga;
- razumiju dvostruku ulogu jezika: umjetničku i komunikacijsku;
- spontano se govorno izražavaju;
- uljudbeno komuniciraju u svakodnevnom i stručnim govornim situacijama;
- pravilno izgovaraju glasove, riječi, rečenice i tekst;
- čitaju s razumijevanjem;
- prepričavaju događaj i postupak;
- pišu logički, gramatički i pravopisno pravilno o zadanoj temi.

KNJIŽEVNOST I KULTURNA BAŠTINA

Učenice/učenici:

- razlikuju književni od neknjiževnoga teksta;
- prepoznaju književne rodove i vrste;
- uočavaju temu i motive književnih djela;
- prepoznaju glavna stilska sredstva i njihovu ulogu u tekstu;
- samostalno imenuju književnopovijesna razdoblja te prepoznaju njihova obilježja, najznačajnije pisce i djela;
- poznaju najznačajnije hrvatske kulturne institucije i kulturna postignuća.

2. razred

NASTAVNO PODRUČJE: HRVATSKI JEZIK

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Morfologija	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati prezent i njegovo osnovno značenje• utvrditi morfološka obilježja prezenta (osobu i broj)• ovladati sprezanjem glagola u prezentu• usvojiti prezent pomoćnih glagola• pravilno se koristiti prezentom u govorenju i pisanju• prepoznati prezent u književnom i neknjiževnom (stručnom) tekstu• proširiti leksik glagolima radnje u prezentu na primjerima stručnih tekstova	Glagoli
	<ul style="list-style-type: none">• prepoznati prezent i njegovo osnovno značenje• utvrditi morfološka obilježja prezenta (osobu i broj)• ovladati sprezanjem glagola u prezentu• usvojiti prezent pomoćnih glagola• pravilno se koristiti prezentom u govorenju i pisanju• prepoznati prezent u književnom i neknjiževnom (stručnom) tekstu• proširiti leksik glagolima radnje u prezentu na primjerima stručnih tekstova	Izricanje sadašnjosti prezentom

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati perfekt i njegovo osnovno značenje • definirati tvorbu perfekta kao složenog glagolskog oblika • razlikovati prezent i perfekt u književnim i neknjiževnim (stručnim) tekstovima • preoblikovati prezent u perfekt, pravilno se koristiti perfektom u govorenju i pisanju 	Izricanje prošlosti perfektom
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati futur prvi i njegovo osnovno značenje • definirati tvorbu futura prvog kao složenog glagolskog oblika • samostalno sprežati glagole u futuru prvom • razlikovati futur prvi od prezenta i perfekta • preoblikovati prezent u futur prvi • pravilno pisati i govoriti futur prvi i futur drugi • razlikovati futur prvi i futur drugi 	Izricanje budućnosti futurom
	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati priloge, prijedloge, veznike i usklrike • prepoznati priloge mjesta, vremena i načina, česte prijedloge, prave veznike i česte usklrike u rečenici i tekstu (književnom i neknjiževnom) • pravilno rabiti prijedlog s(a) i k(a) • pravilno rabiti priloge gdje, kamo, kuda • pravilno rabiti veznike i usklrike u govorenju i pisanju • proširiti leksik odabranim priložima i riječima iz književnih i neknjiževnih (stručnih) tekstova 	Nepromjenjive vrste riječi

Rečenica	<ul style="list-style-type: none"> • raščlaniti rečenicu kao strukturnu jedinicu kojom se izriče obavijest • prepoznati ulogu reda riječi za značenje rečenice • definirati pojam sintakse • povezivati riječi u rečenicu primjenjujući pravila sastavljenog i rastavljenog pisanja riječi i pravila pisanja pravopisnih znakova • proširiti leksik riječima iz rečenica za raščlambu 	Povezivanje riječi u rečenicu
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrste riječi u rečenici i odrediti im službu u rečenici • prepoznati povezanost subjekta i predikata s ostalim članovima rečeničnog ustrojstva • napisati rečenice po zadanom modelu kombinirajući sve rečenične dijelove • pisati rečenice primjenjujući pravila pravopisne norme o rečeničnim i pravopisnim znakovima • razlikovati subjekt, predikat, objekt, priložnu oznaku, atribut i apoziciju 	Članovi rečeničnog ustrojstva

	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i usvojiti priopćajnu svrhu rečenica upotrebom točke, upitnika i uskličnika • primjereno označiti sadržajnu (smislenu) vezu među rečenicama uporabom ostalih znakova (zarez, dvotočje, trotočje, crtica, zagrada) • proširiti leksik riječima iz pjesničkih i proznih tekstova • interpretativno čitati pjesničke i prozne tekstove ostvarujući vrednote govorenoga jezika 	Pisanje rečenica
--	--	------------------

**NASTAVNO PODRUČJE:
JEZIČNO IZRAŽAVANJE**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Vrste tekstova	<ul style="list-style-type: none"> • usmjereno čitati tekst životopisa (biografije) uočavajući njegovu logičnu i • jezičnu organizaciju, • uočavati ulogu činjenica u oblikovanju životopisa i razlikovanje činjenica po važnosti, • razlikovati vrste životopisa prema stilskim značajkama - subjektivni (literarizirani) i objektivni (poslovni, službeni) • napisati radni životopis primjenjujući pravopisnu normu 	Životopis (biografija)
	<ul style="list-style-type: none"> • čitati s razumijevanjem različite vrste upućivačkih tekstova (u sebi i na glas) • obrazložiti značajke upućivačkih tekstova • napisati stručni upućivački tekst primjenjujući pravopisnu normu 	Upućivanje (upućivački tekstovi)

	<ul style="list-style-type: none"> • uočiti mjesto i funkciju životopisa u strukturi molbe (ponude) kao administrativne vrste teksta • čitati s razumijevanjem tekstove pisane administrativnim stilom • napisati molbu (ponudu) ili ispuniti neki administrativni obrazac primjenjujući pravila pravopisne norme 	Molba, ponuda, žalba, administrativni obrasci (radni nalog, potvrđnica, izdatnica, zadužnica)
Govorna i pisana komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati vrstu komunikacije na temelju slušanja (privatna, službena) • primijeniti stečeno znanje u samostalnom kreiranju privatnog i službenog razgovora • slušati sugovornika uvažavajući različita mišljenja • napisati tekst razgovora poštujući pravopisna pravila upravnog i neupravnog govora 	Privatna i službena govorna komunikacija
	<ul style="list-style-type: none"> • tematski i stilski razlikovati privatno i službeno pismo • sastaviti poslovno pismo primjenjujući pravopisnu normu 	Pismo (privatno i službeno)

NASTAVNO PODRUČJE:
KNJIŽEVNOST
HRVATSKA I SVJETSKA KNJIŽEVNOST

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Povijesna i stilska razdoblja u književnosti	<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati osobitosti realizma od osobitosti romantizma • usvojiti pojmove predrealizam i Šenino doba te obilježja književnosti realizma 	Protorealizam (Šenino doba) August Šenoa, <i>Prijan Lovro</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojam realizma i utvrditi najvažnija obilježja razdoblja u europskoj književnosti • imenovati najpoznatije europske pisce razdoblja realizma i njihova najvažnija djela • izdvojiti i usuvremeniti uočene teme i probleme u realističnom romanu 	Realizam u europskoj i hrvatskoj književnosti Tekst: Honore Balzac, <i>Otac Goriot</i> (ulomci)
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obilježja hrvatskog realizma u književnom tekstu • utvrditi književne vrste i regionalnu pripadnost • imenovati hrvatske pisce razdoblja realizma i njihova najvažnija djela 	Realizam i naturalizam u hrvatskoj književnosti Tekst: Josip Kozarac, <i>Tena</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati obilježja moderne i modernističkih pokreta u književnom tekstu • imenovati europske i hrvatske pisce razdoblja moderne te njihova najvažnija djela • uočiti svezu hrvatskog i europskog modernizma 	Moderna u europskoj i hrvatskoj književnosti Tekst: Antun Gustav Matoš, <i>Cvijet sa raskršća</i>

KULTURNA BAŠTINA

- razlikovati osobitosti realizma od osobitosti romantizma
usvojiti pojmove predrealizam i Šenino doba te obilježja književnosti realizma

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Avangarda i modernistički pokreti	<ul style="list-style-type: none"> • usvojiti pojmove: avangarda, nadrealizam i ekspresionizam • upoznati osnovna obilježja ekspresionizma u književnosti • usporediti obilježja moderne s avangardnim obilježjima na odabranim primjerima djela A. B. Šimića 	Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti Tekst: Antun Branko Šimić, <i>Hercegovina</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • odrediti glavne značajke egzistencijalizma, teatra apsurdna i avangardnog kazališta • prepoznati osnovna obilježja dramskog roda i kazališnog izraza • uočiti elemente humora i satire 	Avangardno kazalište Tekstovi: Eugene Ionesco, <i>Stolice</i> (ulomak)
Književnost drugog razdoblja, 1929. do 1952.	<ul style="list-style-type: none"> • utvrditi značenje književnog stvaralaštva Miroslava Krleže za hrvatsku književnost • imenovati njegova najznačajnija djela • utvrditi univerzalnost tema pjesničke zbirke <i>Balade Petrice Kerempuha</i> te stilske mogućnosti kajkavskoga jezika 	Književno stvaralaštvo Miroslava Krleže Tekstovi: Miroslav Krleža, <i>Balade Petrice Kerempuha - Ni med cvetjem ni pravice ili Khevenhiller</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • utvrditi značenje književnog stvaralaštva Tina Ujevića za hrvatsku književnost • prepoznati utjecaj avangardnih i modernističkih smjerova na Ujevićevo pjesništvo i univerzalnost Ujevićevih pjesničkih tema 	Pjesništvo Tina Ujevića Tekst: Tin Ujević, <i>Svakidašnja jadikovka</i>

Druga moderna u hrvatskoj književnosti (od 1952. do 1969.)	<ul style="list-style-type: none"> • utvrditi promjene u hrvatskoj književnosti, usmjerenost na europske i svjetske uzore i povezanost s domaćom tradicijom • prepoznati primjer „ženske poezije“ i poslijeratne ljubavne lirike 	Pjesništvo Vesne Parun Tekst: V. Parun, <i>Ti koja imaš nevinije ruke</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati glavna obilježja modernog hrvatskog romana (tehnikе pripovijedanja, stilska sredstva, psihološki tipovi osobnosti na primjerima likova iz romana) • kritički prikazati rat i nasilje 	Moderni hrvatski roman Tekst: Ranko Marinković, <i>Kiklop</i> (ulomak)
Suvremena hrvatska književnost (od 1970. do 1990.)	<ul style="list-style-type: none"> • uočiti tematske i jezično stilske posebnosti postmodernističke književnosti na odabranim pjesničkim i proznim tekstovima • imenovati stilove postmodernističkog razdoblja (fantastičari, proza u trapericama, žensko pismo, autobiografska proza, postmodernistička poezija) • trajno pratiti novostvorena književna djela po osobnom izboru 	Postmoderna književnost Tekstovi: : Ivan Slamnig, <i>Barbara</i> Pavao Pavličić, <i>Šapudl</i> Goran Tribuson, <i>Novinska smrt Ladislava Hanaka</i> Zoran Ferić, <i>Mišolovka Walta Disneya</i> Alessandro Barico, <i>Svila</i> (izbor učenika i nastavnika)

- upoznati rad hrvatskoga knjižničnog sustava (narodne knjižnice, Nacionalna i sveučilišna knjižnica)
- upoznati muzejsko-galerijski sustav u Republici Hrvatskoj

OSNOVNI STANDARDI ZNANJA I VJEŠTINA

2. RAZRED

HRVATSKI JEZIK I JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Učenice/učenici:

- razlikuju vrste riječi i njihove promjene;
- primjenjuju različite vrste čitanja: logičko, usmjereno, izražajno, čitanje u sebi i na glas;
- razumiju i pamte sadržaje usmenog izlaganja i glasno čitanog teksta;
- pravilno povezuju riječi u rečenice i rečenice u tekst;
- pravopisno ispravno pisano oblikuju stručne tekstove, ispunjavaju i oblikuju administrativne tekstove i obrasce;
- porabe govorene i pisane riječi za javnu i privatnu uporabu u svim životnim situacijama;
- samostalno oblikuju privatni i službeni razgovor poštujući pravila ortoepske i sintaktičke norme u oblikovanju misli i osjećaja;
- proširuju leksik čitanjem književnih i neknjiževnih (stručnih) tekstova;
- primjenjuju stečena znanja osnovnih znanosti hrvatskoga jezika u samostalnom oblikovanju tekstova za privatnu i službenu komunikaciju.

KNJIŽEVNOST I KULTURNA BAŠTINA

Učenice/učenici:

- samostalno čitaju književne tekstove;
- razlikuju rodove i vrste;
- uočavaju usmjerenost hrvatske književnosti prema europskim (svjetskim) pravcima i stilovima;
- prepoznaju osnovna obilježja književnih razdoblja 19. i 20. stoljeća
- imenuju najznačajnije pisce i djela pojedinih književnih razdoblja;
- poznaju najvažnije hrvatske državne i zavičajne kulturne institucije;
- spoznaju značaj kulturnih institucija i kulturnih postignuća u izgradnji hrvatskog identiteta u europskom civilizacijskom krugu.

Nastavni predmet: Računalstvo
Razred: prvi (1)
Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	2 (68)	-

OPĆI CILJEVI I ZADAĆE:

Program predmeta računalstvo izrađen je tako da učenika osposobi za samostalnu uporabu računala. Težište programa stavljeno je na upoznavanje mogućnosti računala i primjenu informacijsko-komunikacijskih tehnologije u nastavi. Tu se prije svega misli na internet i korištenje internetom u nastavi, ali i nakon završetka srednje škole.

Cilj je osposobiti učenika do razine rješavanja jedostavnijih problema u raznim problemskim situacijama uz uporabu aplikacijskih programa i informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

Na nastavi računalstva učenik će:

- uvesti, usvojiti i rabiti pojmove vezane uz osnovne dijelove računala;
- upoznati osnovne korištenja računala: korištenje tipkovnice i miša, izbor i otvaranje traženih programa;
- shvatiti ulogu operacijskog sustava računala i osnove samostalnog korištenja operacijskog sustava: prilagoditi korisničko sučelje, promijeniti datum i vrijeme računala, otvarati i premještati mape i datoteke;
- naučiti i uvježbati osnovne radnje s diskovima, mapama i datotekama;
- pripremiti se za samostalno i sigurno korištenje računalnih mreža i Interneta;
- steći naviku i kulturu komunikacije preko Interneta;
- savladati samostalni unos, uređivanje i ispis tekstualnog dokumenta;
- pripremiti se za rad s proračunskim tablicama;
- naučiti samostalno izrađivati prezentacije i primjereno prezentirati;
- na osnovi praktičnog rada na računalu razvijati smisao za sustavnost, točnost, urednost, upornost i savjesnost u rješavanju postavljenih zadataka.

SADRŽAJ:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. POZNAVANJE I KORIŠTENJE ICT-a (12 sati)	<ul style="list-style-type: none">- Osnovni pojmovi o računalu i informatici (tijek obrade podataka, informacija...).- Navesti mogućnosti korištenja računala u budućim zanimanjima, svakodnevnom životu, učenju, zabavi...- Upoznati osnovne elemente za izgradnju računala kroz generacije računala (tranzistori, čipovi...).- Navesti vrste računala.- Razlikovati pojam HW i SW (sklopovlje i programski dio računala).- Opisati Von Neumannov model računala.- Osnovna građa računala (objasniti pojam CPU, navesti mu obilježja glavne zadatke).- Objasniti pojam memorije, mjerne jedinice za kapacitet memorije, definirati pojam bit, bajt, KB....- Zadaci perifernih jedinica (ulazne, izlazne).- Pojam i uloga operacijskog sustava (OS).- Navesti poznatije OS-e, razlikovati znakovno i grafičko sučelje OS-a, jednokorisnički višekorisnički rad.- Pokretanje operacijskog sustava, dijelovi prozora i rad s prozorima.- Osnovne karakteristike operacijskog sustava (Radna površina – Desktop, Start Menu, Upravljačka ploča (Control panel), Pomagala (Accessories).- Pojam instaliranja/deinstaliranja hardvera i softvera.	<ul style="list-style-type: none">1.1. Osnovni dijelovi računala1.2. Ulazni i izlazni uređaji1.3. Memorije1.4. Operacijski sustav1.5. Rukovanje mapama i datotekama
2. RAČUNALNE MREŽE (16 sati)	<ul style="list-style-type: none">- Objasniti što je to internet- Pokazati na koje se sve načine može spojiti na internet	<ul style="list-style-type: none">2.1. Vrste mreža, osnovni pojmovi2.2. Internet2.3. World Wide Web

	<ul style="list-style-type: none"> - Pojasniti pojam hiperteksta i World Wide Web-a. - Poznavati navigaciju kroz web sadržaje. - Pojasniti pojam elektroničke pošte. - Ukazati na prednosti elektroničke pošte nad običnom poštom. - Pojasniti dijelove e-mail adrese. - Pojasniti dijelove elektroničke poruke. - Opisati i ukazati na neke od ostalih, po mogućnosti aktualne usluga interneta, npr. internetski forumi, mrežni razgovor, audio i video streaming, blog, video blog, peer to peer razmjena dokumenata, VoIP. - Upozoriti na moguće opasnosti tijekom rada na internetu, npr. virusi, crvi, trojanski konji, krađa identiteta... - Pokazati koje su primjerene mjere zaštite – pojasniti pojmove vatrozida, antivirusnog programa, sigurnosnih kopija podataka. - Pojasniti što su to web tražilice. - Pokazati osnovno i napredno pretraživanje. 	<p>2.4. Pretraživanje Web-a</p> <p>2.5. Elektronička pošta</p> <p>2.6. Ostale usluge interneta (internetski forumi, mrežni razgovor, audio i video streaming, blog, peer to peer)</p> <p>2.7. Opasnosti interneta i zaštita</p>
<p>3. OBRADA TEKSTA (16 sati)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Načini pokretanja programa za obradu teksta; - Dokument, stranica, odlomak, font. - Pravilan unos teksta (znakovi interpunkcije, enter, tabulator...). - Izbornici i alatne trake. - Početna podešavanja. - Podešavanje stranice (veličina papira, margine). - Spremanje i otvaranje dokumenta. - Unos / ispravak / brisanje teksta. - Kretanje po dokumentu. - Označavanje teksta. 	<p>3.1. Pojam obrade teksta</p> <p>3.2. Sučelje programa za obradu teksta</p> <p>3.3. Unos teksta, označavanje i osnove oblikovanja teksta</p> <p>3.4. Kopiranje i premještanje, brojevi stranica, ispis dokumenta</p> <p>3.5. Tablice</p> <p>3.6. Umetanje slika i crteža u tekst</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Osnovna oblikovanja fonta. - Osnovna oblikovanja odlomka. - Kopiranje i premještanje teksta. - Stavljanje broja stranice. - Ispis dokumenta. - Prijelom stranice. - Umetanje tablice. - Označavanje i unos teksta u tablicu. - Wordart. 	
<p>4. PRORAČUNSKE TABLICE (14 sati)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Obrazložiti što su to i čemu služe proračunske tablice. - Objasniti pojam elektronske tablice. - Upoznati učenike s najpoznatijim programima za rad s proračunskim tablicama. - Pojasniti čemu služi odabrani program. - Ukazati na sličnosti i razlike s alatom za obradu teksta. - Pojasniti pojmove radna knjiga i radni list. - Pojasniti pojam ćelije. - Pojasniti kako se sve može kretati po tablici. - Objasniti pojam adrese ćelija i polja. - Pojasniti razliku između apsolutnih i relativnih adresa ćelija. - Pokazati i uvježbati označavanje ćelija. - Pokazati kako se unose a kako mijenjaju podaci. - Objasniti različite vrste podataka. - Objasniti kopiranje i premještanje podataka. - Pokazati nizanje podataka. - Pojasniti naredbu za oblikovanje ćelija. - Pokazati prijenos oblikovanja na druge ćelije. - Pokazati kako koristiti samooblikovanje. - Pojasniti što su formule. - Pokazati postupak izrade grafikona. - Objasniti vrste grafikona. 	<p>4.1. Proračunske tablice - osnovni pojmovi</p> <p>4.2. Programi za rad s proračunskim tablicama</p> <p>4.3. Kretanje po tablici i označavanje</p> <p>4.4. Vrste podataka, unos, kopiranje i premještanje podataka</p> <p>4.5. Oblikovanje ćelija</p> <p>4.6. Formule i funkcije</p> <p>4.7. Grafikoni</p>

<p>5. PREZENTACIJE (10 sati)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Navesti osnovne smjernice za izradu kvalitetne prezentacije. - Izgled prozora programa. - Načini pregleda prezentacije (View). - Uporaba gotovih predložaka. - Dodavanje novog slajda (prozirnice). - Izgled slajda (Slide Layout). - Premještanje, kopiranje i brisanje slajda. - Umetanje sadržaja na slajd (tekst, slika, grafikoni, filmovi...). - Spremanje prezentacije. - Dodavanje i oblikovanje teksta. - Grafičke oznake. - Izmjena dizajna slajda i pozadine. - Zaglavlje i ponožje slajda, numeriranje, datum i vrijeme. - Master Slide. - Prikaz prezentacije (Slide Show). - Animacije. - Način izmjene prozirnica (Slide transition). - Objavljivanje prezentacije (PowerPoint Show). - Načini ispisa prezentacije (Handouts...). 	<p>5.1.Osnove programa za izradu prezentacija</p> <p>5.2.Izrada prezentacije</p> <p>5.3.Oblikovanje slajda</p> <p>5.4.Uređivanje prikaza prezentacije</p> <p>5.5.Objavljivanje i ispis prezentacije</p>
----------------------------------	--	---

MATERIJALNI UVJETI:

Informatička učionica s instaliranim operacijskim sustavom te programima za obradu teksta, rad s proračunskim tablicama i prezentacijama. Informatička učionica mora imati brzi pristup internetu. Potreban je LCD projektor i prezentacije s obrađenim temama.

Osnovni preduvjet za izvođenje nastave računalstva je da svaki učenik sam sjedi za računalom, odnosno izvođenje nastave u grupama od najviše 15 učenika. Nastava se izvodi u obliku vježbi, po 2 sata tjedno za svaku skupinu učenika u tjednu kada imaju nastavu.

POTREBNA STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA:

Nastavu računalstva mogu izvoditi: profesor matematike i informatike, diplomirani informatičar, diplomirani inženjer računalstva i diplomirani inženjer elektrotehnike (smjerovi: računarska tehnika, automatika, telekomunikacija i informatika).

OBJAŠNJENJE:

Cjelokupna nastava ovog predmeta mora se izvoditi u specijaliziranoj učionici za računalstvo. Učionica mora biti tako opremljena da omogućava samostalan rad jednog učenika na jednom računalu. Nastavnu treba izvoditi u 2 skupine od najviše 16 učenika tako da na računalu učenik radi pojedinačno.

Od učenika treba zahtijevati redovito dolaženje na nastavu, posjedovanje pribora (bilježnice, udžbenika, pribora za pisanje) i temeljitu pripremu za nastavu.

Provjera znanja obavlja se računalom, rješavanjem jednostavnijih konkretnih problema koji zahtijevaju uporabu programa u kojima su učenici i vježbali.

Nastavni predmet: Tjelesna i zdravstvena kultura**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	1,5 (51)	1,5 (42)

Uvod

Učenici, polaznici strukovnih škola u zanimanjima niže stručne spreme, daleko su više opterećeni u redovitom obrazovanju putem praktične i teorijske nastave nego njihovi vršnjaci u četverogodišnjem obrazovanju.

Upravo zato tjelesna i zdravstvena kultura u sustavu odgoja i obrazovanja za učenike polaznike zanimanja niže stručne spreme ima vrijednost sredstva aktivnog oporavka, kompenzacije i relaksacije s obzirom na njihova često statička i jednostrana opterećenja, a teorijske informacije uz znanja iz pojedinih kinezioloških aktivnosti su od velikog značenja za cjeloživotno bavljenje tjelesnim vježbanjem.

S tog stajališta se programom za učenike niže stručne spreme pospješuje usvajanje novih motoričkih znanja i razvoj određenih osobina i sposobnosti značajnih za trajno bavljenje određenom kineziološkom aktivnošću. Stoga valja primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će omogućiti brži oporavak i relaksaciju te kineziološke aktivnosti koje će stimulatивно i korektivno utjecati na skladan razvoj ljudskog organizma.

Zdravlje i normalan bio-psiho-socijalni rast i razvoj učenika ove dobi osnovni su preduvjet za sve životne, radne, stvaralačke i kulturne aktivnosti u kasnijem razdoblju života. Svrha je odgojno-obrazovnih postupaka pozitivan utjecaj na mnoga obilježja antropološkog statusa, utjecati na ukupno zdravlje učenika, na djelotvornije funkcioniranje svih organa i organskih sustava kao svojevrsnoj prepreci pojave mnogih neželjenih posljedica (posebice onih koje su posljedica tjelesne pasivnosti ili obavljanja određenog profesionalnog rada), a da do njih i dođe, lakše se svladavaju. Zbog znatnih razlika u zanimanjima, uvjetima rada i raspoloživom vremenu za vježbanje, zadaće tjelesne i zdravstvene kulture moguće je različito realizirati za pojedinu školu.

Učenike treba educirati za svakodnevno tjelesno vježbanje i osposobiti ih da vode računa o svome zdravlju i da budu odgovorni za njega. Rješenja treba tražiti u odgoju za zdrav način življenja u kojem važnu ulogu imaju kineziološke aktivnosti u slobodno vrijeme.

Nastavni sadržaji u programu tjelesne i zdravstvene kulture za učenike u zanimanjima niže stručne spreme i njihova distribucija po razredima definirani su prema ovim načelima:

1. U skladu s ciljem odgoja i obrazovanja učenika izabrane su one teme koje pokazuju najveću podudarnost sa zadaćama usmjerenim prema promjeni dimenzija ličnosti.

2. Programsku jezgru čine motoričke informacije koje imaju svojstva temeljnih motoričkih struktura, a pretpostavka su za nadogradnju i usvajanje većeg broja motoričkih zadaća u skladu s pojedinačnim mogućnostima i interesom svakog pojedinca.

3. Programske zadaće slijede krivulju progresivnog opterećenja u skladu s dobi i spolom učenika, ali i ograničenjima u zahtjevima s obzirom na različit sastav učenika prema vrstama opterećenja u pojedinim zanimanjima.

4. Odgojno-obrazovni sadržaji razvrstani su prema vrijednosti imajući u vidu zajedničke potrebe, višestranost primjene, nadopunu znanja, kompenzaciju te da su sadržaji relaksirajući.

SPECIFIČNOSTI U ODNOSU NA IZBOR ZANIMANJA UČENIKA S NAZNAKOM OSNOVNIH PROGRAMSKIH SADRŽAJA

Svaki rad, ovisno o vrsti zanimanja, radnom mjestu, vanjskim činiteljima i sl., djeluje na čovjeka tako da predstavlja stanovitu opterećenost za pojedine dijelove organizma i organizam u cjelini.

U pojmu opterećenje, podrazumijeva se odnos između nekog zahtjeva organizma i adaptacijskog kapaciteta za njegovo ostvarenje.

Što je adaptacijski kapacitet funkcionalnih organskih sustava veći, to će neki stalan zahtjev stvarati manje opterećenje i suprotno. Opterećenje organizma nije samo rezultat djelovanja rada kao aktivnosti, već je uvjetovano nizom drugih činitelja koji djeluju na organizam izvana, ili su uzroci u njemu samom.

Zakonomjernošću društvenog razvoja profesionalni rad pojedinaca sve je više specijaliziran. Zato je moguće izolirati pojedine skupine rada, točnije rečeno radnih mjesta, gdje se glavno opterećenje javlja u većoj mjeri na nekom od funkcionalnih sustava.

Međutim valja napomenuti da se o organizmu ne može govoriti kao o skupu izdvojenih funkcionalnih sustava pa je, prema tomu i rad u stvarnim uvjetima kompleksan proces koji opterećuje i ima posljedice na čitav organizam, iako su uvijek neki od podsustava opterećeni više, a neki manje. Ovisno o stupnju opterećenosti pojedinih dijelova organizma, rad se može grubo podijeliti na pretežito energetske (fizički) i pretežito informacijski (mentalni). Točnije, podjela prema stupnju opterećenja pojedinih podsustava organizma uvjetovana je stupnjem svrstavanja funkcionalnih organskih sustava u veći rad.

I. Fizički rad se može podijeliti na:

1. Rad s pretežito dinamičkim režimom mišićne aktivnosti, pri čemu, ovisno o aktiviranim masama tkiva i intenzitetu rada, energetska potrošnja može biti:

- a) velika,
- b) srednja (umjerena).
- c) mala.

2. Rad s pretežito statičkim režimom mišićne djelatnosti, gdje manjka blagotvoran utjecaj dinamičkih kontrakcija mišićnog sustava preko živčanog na druge dijelove organizma. Statički se rad može odvijati tako da:

- a) statičke kontrakcije održavaju ravnotežu samo protiv djelovanja sile gravitacije na pojedine dijelove tijela ili organizam u cjelini;
- b) statičke kontrakcije održavaju ravnotežu protiv djelovanja sile gravitacije i još nekih drugih različito velikih sila (tereti i sl.).

II. Mentalni rad možemo podijeliti prema stupnju i vrsti opterećenja pojedinih dijelova živčanog sustava na:

1. Senzorički rad, gdje su pretežito opterećeni receptori, osjetni putovi i senzorička središta (kontrolna mjesta) pri automatiziranom radu, radna mjesta vezana uz opasnost i sl.

2. Sa stereotipnim umnim djelatnostima (umni rad na nižoj razini aktivnosti središnjeg živčanog sustava, npr. rad kancelarijskih službenika i sl.).

3. Stvaralački umni rad (znanstvenih radnika i umjetnika i sl.).

Sva navedene vrste rada mogu se, prema intenzitetu s kojim se provodi, podijeliti na lagani, umjereni i teški rad, pri čemu moramo razlikovati rad i intenzitet opterećenja.

Prikaz opterećenja na organizam i zahtjeve za pojedine sposobnosti, ovisno o načinu rada u radnom procesu koji se odnosi više-manje na sva zanimanja, izgleda ovako:

I. skupina

Rad se provodi jedino djelatnošću našega tijela, bez pomagala (tjelesni rad).

II. skupina

Tjelesni rad s uporabom jednostavnijih alata i instrumenata.

III. skupina

Rad na neautomatskim strojevima.

IV. skupina

Rad na automatskim strojevima.

Prema navedenoj podjeli moguće je razna zanimanja u pojedinim strukama svrstati u tri skupine. Pojedina zanimanja svrstana su u samo jednu skupinu, a nekad i u dvije, ovisno o načinu rada u procesu istoga zanimanja.

Za zanimanja I. skupine preporuča se u programu nastave **primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će primarno utjecati na funkciju krvožilnog i dišnog sustava i na sve motoričke sposobnosti**. Često se u tih zanimanja javlja hipertrofija pojedinih skupina mišića koji su aktivirani pri radu, pa valja primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će omogućiti relaksaciju (plivanje, vježbe labavljenja, opuštanja i istežanja, igre i ples, aerobik i ritmičko-športsku gimnastiku za učenice).

Za zanimanja u II. skupini u programu nastave preporuča se **primjenjivati kineziološke aktivnosti koje će primarno utjecati na funkciju krvožilnog i dišnog sustava i na motoričke sposobnosti**. Posebice treba razvijati koordinaciju i brzinu (vježbanje na spravama, judo, ples, športske igre i dr.).

U III. skupini, za zanimanja kod kojih se rad obavlja pretežito stojeći, **preporuča se izvođenje motoričkih zadata u sjedećem i ležećem položaju radi rasterećenja donjih ekstremiteta i primjenu vježbi za jačanje mišića stopala** radi sprječavanja pojave ravnih stopala i drugih oštećenja donjih ekstremiteta. Posebice treba odgovarajućim kineziološkim aktivnostima povećati funkciju krvožilnog i dišnog sustava (plivanje, veslanje, biciklizam i dr.).

U IV. skupini klasificirana su pretežito zanimanja kod kojih se rad obavlja najvećim dijelom sjedeći, s karakterističnim sagnutim položajem gornjeg dijela tijela pri radu. Ta su zanimanja s pretežito statičkim režimom mišićne djelatnosti. **U program nastave preporučuju se kineziološke aktivnosti koje će stimulativno i korektivno utjecati na razvoj kralješnice i koje će poboljšati funkciju krvožilnog i dišnog sustava** (vježbanje na spravama, atletika, judo, športske igre, ples, koturaljkanje, ritmičko-športska gimnastika i aerobik za učenice i dr.).

OSNOVNI PROGRAM

Osnovni je program koncipiran na temeljnim motoričkim strukturama pojedinih kinezioloških aktivnosti. Tako široko zamišljeni programski sadržaji omogućuju izbor onih kinezioloških aktivnosti, koje su u funkciji utjecaja na pozitivne promjene morfoloških značajki, motoričkih sposobnosti, funkcionalnih sposobnosti, kognitivnih i konativnih dimenzija ličnosti te socijalizaciju svakoga učenika.

Sadržaji osnovnoga programa određuju se prema slobodnom izboru polaznika za pojedine kineziološke aktivnosti. Mjerila za izbor programskih sadržaja određena su:

- zdravstvenim stanjem, morfološkim značajkama, motoričkim sposobnostima, funkcionalnim sposobnostima vitalnih organa te psihosocijalnim potrebama svakog učenika;
- motivima i zanimanjem polaznika za pojedine sadržaje;
- razinama usvojenosti teorijskih i motoričkih kinezioloških izvješća;
- utilitarnim vrijednostima pojedinih sadržaja u svakodnevnom radu i životu;
- obilježjima pripadnosti pojedinog profila zanimanja određene skupine;
- materijalnim, kadrovskima i drugima mogućnostima škole, odnosno sredine u kojoj škola djeluje.

Programski sadržaji, koji su u funkciji ostvarivanja određenoga cilja i zadaća, mogu se sastaviti iz sljedećih skupina kinezioloških aktivnosti:

1) - atletika,
- športska gimnastika,
- ples,
- ritmičko-športska gimnastika,
- borilački sportovi. | 2) - košarka,
- odbojka,
- nogomet,
- rukomet. |
|---|---|

Odabir sadržaja osnovnoga programa svodi se na produblјivanje i proširivanje motoričkih znanja, razvoj sposobnosti i osobina, s težištem na poboljšanje motoričkih i funkcionalnih sposobnosti polaznika te otklanjanje negativnih utjecaja statičkih i jednostranih opterećenja tijekom obavljanja praktične nastave.

DOPUNSKI PROGRAM

Sadržaj dopunskoga programa nije strogo određen. Dopunskim programom treba obogatiti životna iskustva učenika uvođenjem u nove aktivnosti, utjecati na smanjivanje razlika koje se odnose na sposobnosti i osobine učenika i pripremiti učenike za bavljenje tjelesnim vježbanjem tijekom dužeg radnog i životnog razdoblja.

Težište aktivnosti treba usmjeriti na sportove u kojima dolazi do izražaja samostalno učenje i mogućnost trajnoga samostalnog bavljenja tom aktivnošću. To su:

1) Športovi koji dosad najčešće nisu bili u školskim programima:	
- veslanje,	- stolni tenis,
- klizanje,	- plivanje,
- skijanje,	- badminton,
- biciklizam,	- planinarenje
- tenis,	- orijentacijsko trčanje.
- koturaljkanje	

2) Aerobik, fitnes, pilates, jedrenje, kuglanje, hokej na travi te športovi i druge aktivnosti u tradiciji lokalne sredine, kao i one koje će se s vremenom pojaviti i biti omiljene.

Dio navedenih aktivnosti i športova može se implementirati u redoviti nastavni proces ako to uvjeti rada omogućuju, a dijelom učenici imaju mogućnost proširiti znanja i razvijati sposobnosti stečene u osnovnom programu na druge športove i aktivnosti iz dopunskog programa u drugim organizacijskim oblicima rada: izvannastavnim aktivnostima, izvanškolskim aktivnostima, izletima, natjecanjima, športskim kampovima u zimskom ili ljetnom razdoblju.

PROGRAM TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE ZA UČENIKE KOJI SE NALAZE U RAZDOBLJU ZDRAVSTVENOGA OPORAVKA

Poslije svake ozljede ili preležane bolesti organizam znatno osjetljivije reagira na različite promjene, na vrstu i intenzitet opterećenja. Zato je prijeko potrebno da se program tjelesne i zdravstvene kulture izrađuje i primjenjuje po načelima, koja vrijede za izradbu i provođenje programa tjelesne i zdravstvene kulture za učenike oštećenoga zdravlja. Prema tomu, za svakoga učenika u razdoblju zdravstvenoga oporavka valja izraditi poseban program, koji ima zadaću što ranijeg i djelotvornijeg zdravstvenog oporavka.

Cilj je tjelesne i zdravstvene kulture osposobljavanje učenika za cjeloživotno bavljenje tjelesnim vježbanjem tijekom dužeg radnog razdoblja stjecanjem osnovnih teorijskih i motoričkih znanja, kao i pozitivan utjecaj na obilježja antropološkog statusa učenika radi čuvanja i unapređivanja osobnog zdravlja.

Zadaće su tjelesne i zdravstvene kulture:

- usvajanje motoričkih informacija za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i rješavanja svakodnevnih motoričkih zadataka;
- procesima tjelesnog vježbanja u učenika treba razviti osobine, sposobnosti, podići na višu razinu motorička znanja te stvoriti stalnu naviku bavljenja tjelesnim vježbanjem kroz dugo razdoblje života;
- njegovanje zdravstvene kulture radi povećavanja otpornosti organizma na štetne utjecaje suvremenog načina života i rada;
- stjecanje znanja o postupcima prevencije i rehabilitacije mogućih poremećaja koji nastaju kao posljedica dugotrajnih jednostranih opterećenja;
- stjecanje temeljnih znanja o prehrani i utjecaju na zdravlje;
- stjecanje bitnih informacija za primjenu u urgentnim situacijama (poplave, potres i sl.);
- teorijsko-praktično osposobljavanje učenika za stalnu primjenu odgovarajućeg tjelesnog vježbanja kao dijela kulture življenja i to:
 - o utjecaju tjelesnog vježbanja na ljudski organizam u cjelini i na pojedine organske sustave, posebice sa stajališta promicanja i očuvanja zdravlja,
 - o načinu prevencije i sanacije poremećaja uslijed nekretanja ili posljedica prouzročenih obavljanjem određenog zanimanja.

PROGRAMSKI SADRŽAJI

I RAZRED

Učenici

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stjecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 10 minuta Trčanje kratkih dionica 20 - 40 m iz niskog starta Trčanje dužih dionica s visokim startom 60 do 80 m Štafetno trčanje – tehnika primopredaje palice, odozdo Individualna dostignuća, 100, 1000 m Poligoni s preprekama.
Skokovi		Skok u dalj koračnom tehnikom – 1,5 korak. Skok u vis «flop» tehnikom. Individualna motorička dostignuća.
Bacanje		Bacanje medicine od 3 kg suvanjem Bacanje loptica u dalj različitim težina s gađanjem ciljeva
Penjanje, vis, upori, potpori i kovrtljaji	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Penjanje rukama po raznim spravama. Stoj na rukama kolut naprijed Njih u potporu i uporu na ručama Saskok u prednjihu s okretom za 180°- ruče Naupor zavjesom o potkoljeno - preča Kovrtljaj nazad iz upora prednjeg – preča Sklopka s povišenja (s vrata) Sklopka s glave
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Raznoška sa zanoženjem Zgrčka sa zanoženjem Prekopit s osloncem ruku preko sprave u širinu
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama	Padovi: naprijed, nazad i u stranu. Bacanje: preko ramena, nožno i ručno Zahvati držanja

	(elementarne nepogode) i dr.;	
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Društveni plesovi: valcer, polka. Izbor plesova iz okruženja
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg športsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Elementarne i štafetne igre</p> <p>Vođenje lopte lijevom i desnom rukom s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K)</p> <p>Hvatanje i dodavanje lopte jednom i objema rukama u mjestu i kretanju s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K)</p> <p>Pobiranje lopte jednom rukom uz pomoć druge i objema rukama odozdo (R i K)</p> <p>Ubacivanje lopte u koš iz kretanja, nakon vođene ili dodane lopte polaganjem i skok šutom (K)</p> <p>Udarci na vrata s mjesta i iz kretanja (R)</p> <p>Sustavi igre u napadu (R)</p> <p>Sustav obrane 6:0; 5:1 (R)</p> <p>Vođenje lopte unutarnjim i vanjskim dijelom hrpta stopala s promjenom brzine i pravca kretanja (N)</p> <p>Udarci sredinom hrpta stopala i unutarnjom stranom stopala (N)</p> <p>Primanje lopte unutarnjom stranom stopala (N)</p> <p>Dodavanje lopte nogom (N)</p> <p>Oduzimanje lopte: prednje (N)</p> <p>Igra "mali nogomet"</p> <p>Odbijanje lopte objeručno donje i vršno, srednje i visoko iz osnovnog odbojkaškog stava i kretanja (O)</p> <p>Gornji (tenis) servis (O)</p> <p>Smeč iz zaleta sunožnim odrazom (O)</p> <p>Blok: pojedinačni (O)</p> <p>Igra – taktika igre u obrani i napadu (K,R,O,N)</p>
Opće pripremne vježbe	- steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca	Pripremne vježbe za povećanje mišićne mase primjenom dinamičkih vježbi u serijama

II. RAZRED

Učenici

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stjecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 12 minuta Brzo trčanje do 60 m iz visokog i niskog starta Trčanje dužih dionica do 120m Individualna dostignuća, 100, 1000 m Orijentacijsko trčanje Poligoni prepreka u prirodnim uvjetima
Skokovi		Skok u dalj – individualna motorička dostignuća Skok u vis – individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje medicine od 5 kg suvanjem Bacanje loptica različite težine u cilj i daljinu zaletom
Vis, upor, penjanje, ravnotežni položaji,	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Penjanje na konop rukama i nogama do 5 m Kolut nazad kroz stoj na rukama Njihom kroz vis strmoglav do upora stražnjeg - karike Vis prednji – klimom ili zgibom uzmah prednji – preča Vaga bočno otklonom i odnoženjem Sklopka s glave Premet strance iz mjesta i zaleta Premet naprijed
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Prednoška Prekopit
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.	Bacanje: bočno i nožno Obrana od udaraca, zahvata držanja i gušenja Udarci rukama i nogama
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Društveni ples: tango i rock plesovi Realizacija različitih plesnih ritmova: disco-plesovi Izbor plesova iz okruženja
Igre	- razvijanje pravilnih	Elementarne i štafetne igre

	<p>stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa</p> <p>- teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg športsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena</p>	<p>Vođenje lopte lijevom i desnom rukom naizmjenice, nisko, visoko i dokorakom (K)</p> <p>Hvatanje lopte jednom rukom u skoku (K)</p> <p>Dodavanje lopte objema rukama od tla, s grudi iznad ramena i glave te jednom rukom sa strane i od tla iz kretanja (K)</p> <p>Ubacivanje lopte u koš jednom rukom preko glave (K)</p> <p>Pivotiranje (K)</p> <p>Slobodno bacanje (K)</p> <p>Fintiranje s promjenom smjera i načina dodavanja lopte (K)</p> <p>Oduzimanje lopte pri vođenju i ubacivanju u koš (K)</p> <p>Osobna obrana preuzimanjem igrača (K)</p> <p>Blokade, kombinacije napada i obrane s dva igrača, s tri igrača, s jednim centrom (K)</p> <p>Igra na dva koša s primjenom pravila (K)</p> <p>Donje odbijanje lopte jednom rukom srednjih i niskih povaljkom (O)</p> <p>Blok pojedinačni i grupni (O)</p> <p>Taktika napada putem treće lopte(O)</p> <p>Individualni napad servisom i smečom (O)</p> <p>Obrana u stražnjoj liniji (O)</p> <p>Igra preko mreže s primjenom pravila (O)</p> <p>Udarci lopte na vrata s otklonom u suprotnu stranu (R)</p> <p>Obrana udarca sa strane (tehnika vratara)(R)</p> <p>Blokiranje jednom i objema rukama (R)</p> <p>Primanje lopte preuzimanjem (R)</p> <p>Napad s 9 m (R)</p> <p>Individualni i skupni protunapad (R)</p> <p>Sustav kombinirane obrane 5:1, 4:2 (R)</p> <p>Napad na kombiniranu obranu (R)</p> <p>Igra u napadu i obrani u specifičnim uvjetima (R)</p>
--	---	---

		Izvođenje poluvolej i volej udaraca (N) Oduzimanje lopte izbijanjem (N) Dribling (prelaženje protivničkog igrača) unutarnjom i vanjskom stranom stopala (N) Igra na dvojna vrata uz primjenu pravila (N)
Opće pripremne vježbe	- steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca	Pripremne vježbe za povećanje mišićne mase i motoričkih i funkcionalnih sposobnosti primjenom dinamičkih vježbi u serijama sa i bez opterećenja.

I. RAZRED

Učenice

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	- stejecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima	Ciklično kretanje različitim tempom do 8 minuta Trčanje kratkih dionica «leteće» 20 do 40 m Trčanje dužih dionica s visokim startom 60 do 80 m Štafetno trčanje – tehnika primopredaje palice, odozdo Individualna dostignuća, 800 m Poligoni s preprekama
Skokovi		Skok u dalj koračnom tehnikom - 1,5 korak Skok u vis opkoračnom tehnikom (stradle) Individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje medicine od 2 kg suvanjem Bacanje loptica u dalj i u cilj
Vis, upor, penjanje	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Njihom strance premah odnožno na nižu prtku (R) Klimom premah zgrčeni (R) Iz visa ležećeg prednjeg uzmah na višu prtku odrivom jedne noge (R) Više premeta strance povezano Stoj na rukama, kolut naprijed Penjanje na mornarskim ljestvama
Ravnotežni položaj		Naskok u upor čučajući, galop naprijed, otvoreno-zatvoreni poskok, «mačji» skok, «leteći» skok, okreti u čučnju

		i usponu na obje noge za 180° - greda 40, 80 cm Više elemenata povezano – greda 40, 80 cm.
Preskoci, poskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Odbočka u lijevu i desnu stranu Skokovi uvito na elastičnom stolu Pružen skok s okretom za 180° (mini trampolin)
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih struktura radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Kruženje rukama u čeonj, bočnoj i vodoravnoj ravnini obručem, loptom, vijačom u mjestu i kretanju Zamasi i kruženja pruženom nogom u čeonj i bočnoj ravnini Križni okreti «valom» za 180° i 360° u obje strane Spiralni okret u lijevu i desnu stranu Poskoci vijačom u kretanju pruženom nogom u prednoženju, zanoženju i odnoženju Poskoci u mjestu prednoženjem, zanoženjem i odnoženjem uz bacanje i hvatanje lopte «Jelenji» skok Korak valcera, poloneze; kretanje u obje strane uz rad nogu i ruku u raznim tlocrtnim oblicima Realizacija kretnjom 2/4, 3/4 i 4/4 ritmičnog obrasca Društveni plesovi: valcer, polka Izbor narodnih tradicijskih plesova iz okruženja Povezati više elemenata u male sastave – koreografije uz glazbu u trajanju do 45 sec.
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.	Padovi: naprijed, nazad i u stranu Bacanje: preko ramena, nožno i ručno Zahvati držanja

Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje odraslih polaznika za stalnu primjenu odgovarajućeg športsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Elementarne i štafetne igre Vođenje lopte lijevom i desnom rukom s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Hvatanje i dodavanje lopte jednom i objema rukama u mjestu i kretanju s promjenom brzine i smjera kretanja (R i K) Pobiranje lopte jednom rukom uz pomoć druge i objema rukama odozdo (R i K) Ubacivanje lopte u koš iz kretanja, nakon vođene ili dodane lopte polaganjem i skok šutom (K) Udarci na vrata s mjesta i iz kretanja (R) Sustavi igre u napadu (R) Sustav obrane 6:0, 5:1 (R) Odbijanje lopte donje i vršno, srednje i visoko iz osnovnog odbojkaškog stava i kretanja (O) Gornji (tenis) servis (O) Smeč iz zaleta sunožnim odrazom (O) Blok: pojedinačni (O) Igra – taktika igre u obrani i napadu (K,R,O)</p>
Opće pripremne vježbe	<ul style="list-style-type: none"> - steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca 	<p>Primjenom submaksimalnih dinamičkih podražaja i eksplozivnih dinamičkih podražaja, utjecati na povećanje mišićne mase, posebno mišića trupa.</p>

II. RAZRED

Učenice

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
Trčanje	<ul style="list-style-type: none"> - stejecanje znanja o individualnom doziranju volumena opterećenja u skladu s osobnim potencijalnim mogućnostima 	<p>Ciklično kretanje različitim tempom do 10 minuta Brzo trčanje dionica 20 do 60 m iz visokog i niskog starta Trčanje dužih dionica do 120m. Individualna dostignuća, 100, 800 m Štafetno trčanje 4 x 60m prema pravilu IAAF-a Orijentacijsko trčanje Poligoni prepreka u prirodnim uvjetima.</p>

Skokovi		Skok u dalj – individualna motorička dostignuća Skok u vis – individualna motorička dostignuća
Bacanje		Bacanje loptica različite težine u cilj i daljinu zaletom Bacanje medicine od 3 kg suvanjem
Vis, upori	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Klimom premah raznožni (R) Upor prednji na višoj pritki, spust naprijed u vis ležeći prednji (R) Premet strance iz zaleta i poskoka Premet naprijed
Ravnotežni položaj		Naskok premahom jedne noge odnožno do upora jašućeg; polkin korak, tupfer, škare naprijed, vaga iz skoka, saskok «jelenji», saskok uvito – greda 40 – 80 cm
Preskoci	- povećanje sposobnosti i umijeća svladavanja različitih prepreka	Prednoška Skokovi na elastičnom stolu prednožno, raznožno, pruženo i s okretom do 360° Prekopit
Borilačke vježbe	- usvajanje određenog fonda motoričkih informacija prijeko potrebnih za djelotvorno rješavanje potreba razvoja i očuvanja zdravlja, rješavanje svakodnevnih motoričkih zadataka, a posebice zadaća u posebnim situacijama (elementarne nepogode) i dr.;	Bacanje: bočno i nožno Obrana od udaraca, zahvata držanja i gušenja Udarci rukama i nogama
Plesne strukture	- usvajanje različitih plesnih strukture radi lakše društvene komunikacije i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena	Zamasi i kruženja impulsom s trakom u mjestu i kretanju Zamasi i kruženja pruženom nogom u kretanju plesnim koracima (valcer, polka, galop) Spiralni okret s loptom u obje strane Okret iz poskoka za 180° i 360° u obje strane Otvoreni – zatvoreni poskok na mjestu i u kretanju Skok "škare" povezano naprijed – nazad

		<p>Preskakivanje vijače naprijed i nazad križanjem ruku «Leteći» skok vijačom «Vaga» zanoženjem iz okreta za 360° «Vaga» iz skoka «kadet» «Vaga» iz «letećeg» skoka Sinusoida trčanjem, niskim «letećim» skokovima uz vođenje lijeve i desne ruke Realizacija ritmova slobodnim izborom sprave i glazbene pratnje – koreografije do 60 sekundi Društveni plesovi: : tango i rock plesovi Izbor narodnih tradicijskih plesova iz okruženja</p>
Igre	<ul style="list-style-type: none"> - razvijanje pravilnih stavova prema događanjima u športu, te poduzimanje mjera za čuvanje i promicanje športa - teorijsko-praktično osposobljavanje za stalnu primjenu odgovarajućeg športsko rekreacijskog vježbanja kao dijela kulture življenja i sadržajnijeg korištenja slobodnog vremena 	<p>Elementarne i štafetne igre Vođenje lopte lijevom i desnom rukom naizmjenice, nisko, visoko i dvokorakom (K) Dodavanje lopte objema rukama od tla, s grudi iznad ramena i glave te jednom rukom sa strane i od tla iz kretanja (K) Pivotiranje (K) Slobodno bacanje (K) Fintiranje s promjenom smjera i načina dodavanja lopte (K) Oduzimanje lopte pri vođenju i ubacivanju u koš (K) Osobna obrana preuzimanjem igrača (K) Blokade, kombinacije napada i obrane s dva igrača, s tri igrača, s jednim centrom (K) Igra na dva koša s primjenom pravila (K) Donje odbijanje lopte jednom rukom srednjih i niskih povaljkom (O) Dizanje lopte na smeč (O) Individualni napad servisom i smečom (O) Obrana u stražnjoj liniji (O) Blok pojedinačni i grupni (O) Taktika napada putem treće lopte(O) Igra preko mreže s primjenom pravila (O)</p>

		Udarci lopte na vrata s otklonom u suprotnu stranu (R) Obrana udarca sa strane - tehnika vratara (R) Blokiranje jednom i objema rukama (R) Primanje lopte preuzimanjem (R) Napad s 9m (R). Individualni i skupni protunapad (R). Sustav kombinirane obrane 5:1, 4:2 (R). Napad na kombiniranu obranu (R) Igra u napadu i obrani u specifičnim uvjetima (R)
Opće pripremne vježbe	- steći obavijesti o stvaranju, upotrebi i prijenosu energetskih tvari te čuvanju i promicanju zdravlja pojedinca	Pripremne vježbe za održavanje ravnoteže između mišićne mase tijela i potkožnog masnog tkiva, posebice vježbe fleksibilnosti primjenom dinamičkih vježbi u serijama.

POSEBNI PROGRAMI

Škole koje imaju uvjete za izvođenje dopunskog športskog programa trebaju ugraditi u operativni program elemente toga športa, odnosno aktivnosti kao što su: badminton, stolni tenis, tenis, plivanje, skijanje, koturaljkanje, aerobik i drugo.

METODIČKE UPUTE

Postojećim fondom sati ostvariti cilj i zadaće tjelesne i zdravstvene kulture izborom tema u odnosu između pojedinačnoga i skupnoga športa i dopunskoga programa u omjeru 1:1:1.

Programska neprekidnost mora se poštovati radi kvalitetnijeg i trajnijeg usvajanja motoričkih informacija i utjecaja na transformacijske procese, osobito na motoričke i funkcionalne sposobnosti. Prioritetno treba izabrati aktivnosti kojima se razvija dostatno velika energetska sastavnica, koja će moći djelovati na preobrazbu stanja, osobina i sposobnosti svakoga pojedinog učenika.

Učenicima strukovnih škola, polaznicima programa niže stručne spreme, često s povećanim statičkim ili jednostranim tjelesnim opterećenjem treba ponuditi aktivnosti s kojima će, programiranim tjelesnim vježbanjem i kineziološkim sadržajima, brže doći do oporavka organizma od štetnih i statičkih utjecaja rada, kao i do pravilnog rasta i razvoja u ovoj dobi. U izboru aktivnosti treba dati prednost onim sadržajima koje će učenici moći usvojiti prema osobnoj motivaciji s ciljem osposobljavanja za cjeloživotno bavljenje kineziološkim aktivnostima (badminton, stolni tenis, tenis, aerobik, ples, odbojka i drugo).

Škole koje organiziraju praktičnu nastavu u školskim radionicama, mogu jednim dijelom ostvarivati dopunski program tjelesne i zdravstvene kulture u tjednu praktične nastave.

Predmet tjelesna i zdravstvena kultura po svojoj strukturi i programskim sadržajima u odnosu na druge predmete treba biti relaksirajući te se preporučuje sljedeće:

- Iz okvirnog nastavnog plana i programa tjelesne i zdravstvene kulture koji je svojevrsni "izbornik" odabirati nastavne cjeline i teme koje se objektivno mogu ostvariti u školi, poštujući potrebe učenika u svakoj pojedinoj školi vezane za vrstu zanimanja.
- Programska neprekidnost mora se poštivati radi kvalitetnijeg i trajnijeg usvajanja motoričkih informacija i utjecaja na transformacijske procese, osobito na motoričke i funkcionalne sposobnosti.
- U nastavnom procesu posebice voditi brigu o primjerenom doziranju, distribuciji i kontroli volumena opterećenja na satu.
- Voditi brigu o optimalnom korištenju raznovrsnih nastavnih sredstava i pomagala.
- Praćenje i vrednovanje rada učenika provoditi uvažavajući aktualno stanje njihova antropološkog statusa, realne mogućnosti svakog pojedinog učenika i njegov cjelokupni napredak tijekom školske godine.

Kadrovski uvjeti: profesor fizičke kulture ,VSS

Nastavni predmet: Vjeronauk
Razred: prvi (1), drugi (2)
Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Uvod

Katolički vjeronauk u nižim srednjim školama želi na sustavan način učenicima pružiti objektivnu mogućnost upoznavanja i usvajanja temeljnih istina kršćanske vjere, morala, kršćanske duhovnosti i života na pojedinačnoj i zajedničkoj razini. On im želi omogućiti dozrijevanje vjere i osobni rast u vjeri potičući procese cjelovita vjerskoga odgoja koji učenicima omogućuje da svoju vjeru što bolje upoznaju, istinski dožive, radosno prihvate i u životu posvjedoče. Posebno je to važno u prvim godinama srednje škole i procesima izgradnje njihovog ukupnog identiteta koji se ostvaruje na područjima njihovog tjelesnoga, afektivnoga, moralnoga i duhovnoga odrastanja. Vjeronauk im u tom razdoblju, unatoč nekim poteškoćama i granicama koje prate njihovo odrastanje i ukupnu formaciju, želi pružiti cjelovitu sliku o njima samima i svijetu u kojemu žive povezujući skladno pitanja kršćanske vjere i života s konkretnim pitanjima i problemima koja sami učenici osjećaju i postavljaju u tom razdoblju. Vjeronauk u školi svoje odgojne i obrazovne procese, ciljeve i sadržaje povezuje s odgojno-obrazovnim ciljevima same demokratske škole kao odgojno-obrazovne zajednice, kao i s cjelinom školskoga kurikulumu koji bi trebao omogućiti odgojno-obrazovni sklad svih nastavnih predmeta koji na prvo mjesto stavljaju osobu učenika, odnosno cjelovit odgoj ljudske osobe, zatim njegov odgoj za socijalnost i socijalno smještanje i napokon spremanje za preuzimanje odgovorne zadaće u društvu stjecanjem profesionalnih sposobnosti i umijeća. U svemu tome treba imati u vidu osobite ciljeve i sadržaje koji se nude učenicima nižih srednjih škola kao i odgojno-obrazovni koncept koji naglasak stavlja na konkretan rad i aktivnosti učenika, ali i na onaj nužni opseg redovite nastave koji vodi stjecanju objektivnih i formalnih znanja u procesima učenja i poučavanja koji su neophodni u suvremenom životu i društvu.

Stoga katolički vjeronauk u nižim srednjim školama nastoji učenicima pružiti poznavanje istina katoličke vjere, morala, njezine tradicije i vjersko-odgojne posebnosti u srazmjeru s vlastitostima, sposobnostima i interesima učenika te dobi potičući razvoj njihovih općeljudskih i kršćanskih sposobnosti razmišljanja i djelovanja, njihovu etičko-moralnu svijest, moralne vrijednosti i stavove, izgrađen kritičan odnos prema životu i svijetu. Osim izgradnje vlastite osobnosti i osposobljavanja za konkretan život u Crkvi i društvu u kojem će preuzimati različite dužnosti i odgovornosti, učenike se želi odgajati za poštovanje i iskreni susret i dijalog sa svim ljudima, kršćansko zajedništvo, ekumenizam i dijalog.

Mladež ove dobi prolazi kroz kritična razdoblja svoga odrastanja pa je nužno da upoznaju povijesno-kulturalnu stvarnost u kojoj žive, općenite etičke i moralne probleme te nauk, načela i vrednote katoličke vjere. Vjeronauk im na poseban način, po načelu vjernosti Bogu i čovjeku, želi omogućiti traganje za temeljnim pitanjima smisla života, odgajati ih za evanđeoska pravila života, poticati molitveni i sakramentalni život, približiti neke važne činjenice života i tradicije Katoličke crkve kroz njezinu povijest radi skladna i cjelovita vjerskoga odgoja. Isus Krist, njegov lik, život i djelo, Sveto pismo, nauk i tradicija katoličke Crkve, ključ su i tumač ukupna kršćanskoga odgoja u kojemu mladež ove dobi može naći i nalazi pravu i cjelovitu istinu o općeljudskom i kršćanskom životu, istinski put i istinski život.

Program je namijenjen nižim dvogodišnjim srednjim školama. Program i prvoga i drugoga godišta ima po 20 kataloških tema, i to 16 obvezatnih i 4 izborne, koje su donesene u

šest nastavnih cjelina. Prvih pet nastavnih cjelina donosi obvezatne sadržaje a šesta izborne sadržaje. Svaka se nastavna cjelina sastoji od tri do pet nastavnih ili kataloških tema, a sve one čine jedinstven sustav odgojno-obrazovnih ciljeva i sadržaja pojedinoga godišta u povezanosti obaju godišta u jednu odgojno-obrazovnu cjelinu.

Za obradu kataloških tema predviđa se od jednoga do dva nastavna sata. Svaku nastavnu cjelinu prate vjeronaučni odgojni i obrazovni ciljevi, naznačuju se bitni tematski sadržaji, daju neke didaktičke upute i prijedlozi za vrednovanje. Za ostvarivanje postavljenih vjeronaučnih ciljeva potrebno je ne samo nastojanje oko sustavna izlaganja i usvajanja jasnih i temeljenih sadržaja katoličke vjere nego i aktivno sudioništvo i stvaralački rad učenika u nastavi tako da vjeronaučna nastava u školi bude usmjerena na učenika i integriteta, suradnička i stvaralačka. Imajući na umu mogućnost upotrebe brojnih didaktičkih modela, oblika i metoda za ostvarivanje stvaralačke i suradničke nastave, nastavnici će se u odgojno-obrazovnom procesu služiti raznovrsnim didaktičkim aktivnostima, od kojih su neke, kao primjer, navedene i u ovom programu. Dok će jednom prilikom koristiti razne biblijske, crkvene, povijesno-kulturalne ili druge prikladne dokumente drugi će puta upotrijebiti doprinose iz dnevnog, tjednog ili mjesečnog tiska kao i one koji su plod pojedinačnog ili grupnog istraživanja unutar samog predmeta vjeronauka ili su nastali u multidisciplinarnom odnosno interdisciplinarnom procesu korelacije s drugim predmetima i disciplinama.

Ovaj dvogodišnji vjeronaučni Program žurno je rađen prema odredbi Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH radi stvaranja dvogodišnjih srednjih škola u kojima je reducirana redovna nastava iz svih nastavnih predmeta pa se tako i katolički vjeronauk u njima za sada ostvaruje jedan sat tjedno, tj. 35 nastavnih sati vjeronauka godišnje. Program ujedno slijedi i interpolira dosadašnja iskustva vjeronaučne nastave u srednjim školama nastojeći izdvojiti one sadržaje, odgojne ciljeve i teme koje su prikladne potrebama učenika dvogodišnjih nižih strukovnih škola.

Razred: prvi

Tjedni (ukupni) fond sati: 1 (34)

Zadaci:

- snažnije upoznavati i doživljavati vlastiti svijet;
- suočiti se s temeljnim pitanjima o porijeklu, završetku i smislu života;
- spoznati religioznu dimenziju postojanja, uključujući potrebu za znanstvenim i cjelovitim pristupom svijetu i smislu postojanja u njemu;
- upoznati ostale kršćanke vjeroispovijedi promičući ekumensko zajedništvo;
- odgovorno se kritički suočiti s drugim religijama promičući dijalog i poštovanje;
- otkriti posebnost biblijske objave koja se događa u konkretnoj povijesti;
- proširiti egzistencijalne i religijske vidike u svjetlu ostvarenje životnih vrijednosti;
- biti zauzeti graditelji vlastitog života na temelju osobnog suočenja s Isusom Kristom (koji je Alfa i Omega, Početak i Svršetak cjelokupne stvarnosti).

Sadržaj:

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Otkrivam sebe na putu života	- prihvatiti sebe kao jedinstvenu osobu - osobno se, životno i konkretno otvoriti pitanju smisla	Otkrivati istinu o vlastitom životu Hod do zrelosti – stil života Živjeti i raditi kao protagonist

	- prihvatiti i shvatiti fizičke promjene u vlastitom životu	
2. Vjera i nada na putu moga života	- razriješiti dvojbu „vjera ili znanost“ i posvijestiti važnost jednog i drugog - otkrivati čovjekov poziv stvaratelja - upoznati svijet i govor Biblije	Živjeti u vjeri i nadi Vjera i/ili znanost. Između kaosa i reda Čovjek – slika Božja i stvaratelj Božja riječ na putu života
3. Čvrsto stajati na Kristovu putu	- prihvatiti Kristovu poruku kao ispunjenje temeljnih čovjekovih težnji - razvijati stav otvorenosti i prihvaćanja Isusove spasenjske poruke - osobno se suočiti s Isusom Kristom i stjecati iskustvo prijateljstva s Isusom	Isus pokazuje put u život Isus – Spasitelj i Otkupitelj Tko je Isus Krist za mene?
4. U zajednici vjere i ljubavi	- prepoznati prisutnost Duha Svetoga u Crkvi - otkrivati vlastito mjesto unutar kršćanske zajednice - upoznati obilježja sekta i metode njihova djelovanja - proučiti najvažnije sekte	Crkva je zajednica vjere i ljubavi Crkva danas – Crkva u budućnosti Na tržnici religioznih ponuda (sekte)
5. Put suradnje i odgovornosti	- stvarati stav odgovornosti za kršćansko angažiranje u svijetu - shvatiti nužnost moralnosti i moralnih zakona	Život po Božjim pravilima Suradnja za bolji svijet Nasilje, kriminalitet i kazna
6. Izborne teme	- logički i ispravno shvatiti osnovne etičke pojmove - prihvatiti odnos prema Bogu kao temelj, sredstvo i cilj ostvarenja osobe - shvatiti pojam grijeha (prenošenje i posljedica) Posvijestiti sakramente kao temelj vjere	Temelji kršćanske vjere Spasenje i grijeh Čovjek – polazište etičkog razmišljanja Čovjek i ostvarenje sreće

Razred: drugi

Tjedni (ukupni) fond sati: 1 (28)

Zadaci:

- izgrađivati slobodu susreta i dijaloga s ljudima, kritičko istraživanje i prihvaćanje temeljnih životnih općeljudskih i kršćanskih vrijednota važnih za izgradnju duhovnoga i moralnog identiteta;
- otkrivati da je samoostvarenje moguće jedino u ljubavi i sebedarju čije je uporište Bog;
- osvijestiti u svjetlu vjere teme bliske vlastitom iskustvu kao što su prijateljstvo i ljubav, obitelj, crkvena i društvena zajednica, moralna svijest, sloboda i savjest;

- naglasiti potrebu za izgradnjom ispravne ljudske i kršćanske savjesti u ozračju osobnoga i društvenoga života te preuzimanja različitih odgovornosti u društvu;
- prepoznati važnost i kvalitetu istinskoga života, prijateljstva i autentične ljubavi koji se ostvaruju u različitim područjima i oblicima života.

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Mladi u traganju za identitetom	<ul style="list-style-type: none"> - pronaći vlastitu sigurnost u svijetu vrijednosti - otkriti važnost prijateljstva za osobno dozrijevanje - uočiti bitnu razliku između zaljubljenosti i ljubavi - razviti kvalitetne unutarobiteljske odnose 	Potraga za vrijednostima i opasnost otuđenja Vrijeme mladenačkog prijateljstva i ljubavi Mladi i roditelji
2. Sloboda i savjest	<ul style="list-style-type: none"> - shvatiti da je želja za slobodom opravdana - uočiti da uz vanjsku postoji i unutarnja sloboda koja nas određuje kao ljude - suočavati se s modelom istinske slobode, s Isusom Kristom - odgajati ispravnu savjest 	Mladi pred izazovom slobode Sloboda i savjest Moć Isusove slobode
3. Čovjek kao moralno biće	<ul style="list-style-type: none"> - shvatiti da je kršćanska moralnost „višeg reda“, tj. da znači suobličjenje sebe Isusu Kristu, a ne tek „red ljudske naravi“ - upoznati temelje istine - uvidjeti vrijednost dana Gospodnjeg u životu vjernika 	Moralni zakon i kršćanski moral Svetost i poštivanje Božjeg imena Poštivanje dana Gospodnjega Živjeti u istini
4. Čovjek i njegovo dostojanstvo	<ul style="list-style-type: none"> - prihvatiti život kao Božji dar - zalagati se za očuvanje vlastitog života - promicati dostojanstvo svakog pojedinca - uočiti suvremene prijetnje ljudskom životu i dostojanstvu osobe 	Poštivanje ljudskog života Pravo na vlasništvo i odnos prema njemu Pravda i solidarnost među narodima
5. Život u zajednici i društvu	<ul style="list-style-type: none"> - vrednovati vlastite sposobnosti za osobno i za dobro zajednice - jasno poimati zvanje i otkrivanje vlastitog zvanja i poziva - doživjeti osobni susret s Bogom u slavljenju svete mise 	Zvanje i zanimanje Briga za zajedničko dobro Euharistijsko zajedništvo Obitelj – zajednica ljubavi i služenja
6. Izborne teme	<ul style="list-style-type: none"> - vrednovati čovjeka kao muškarca i ženu 	Vrednovanje čovjeka kao muškarca i kao žene

	<ul style="list-style-type: none"> - shvatiti narav društvene pravde - ispravno shvatiti kršćansku nadu -uočiti potrebu za izgradnjom istinski pravednijeg i boljeg svijeta za sve ljude - prihvatiti Božji način djelovanja putem sakramenata kao njegov izbor i znak ljubavi prema čovjeku 	<p>Ostvarenje boljeg svijeta „Program“ Kristovog djelovanja – Blaženstva Sakramentalni red spasenja</p>
--	--	--

Nastavni predmet: Etika
Razred: prvi (1), drugi (2)
Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 / (28)

CILJEVI I ZADACI OBRAZOVNOG PROGRAMA

Osim općih ciljeva, znanja i određenih socijalnih vještina, te stavova za osobni razvoj i daljnje učenje, obrazovni program učenicima bi trebao omogućiti:

- znanja o tome što je moral, a što je etika, te kako se ta znanja mogu primijeniti u njihovu osobnom životu i životnoj zajednici
- znanja o čovjeku kao osobi koja je u potrazi za svojim identitetom
- znanje o socijalnim vještinama koje su u funkciji stvaranja identiteta, odrastanja i sazrijevanja
- znanja o čovjeku kao građanskom subjektu, njegovim osobnim i političkim pravima
- znanja o društvu i državi
- znanja koja povezuju sadržaje etike s drugim područjima kao što su znanost i religija

KORELACIJE S DRUGIM NASTAVNIM PREDMETIMA:

- hrvatski jezik i književnost
- povijest
- geografija

NASTAVNE METODE I METODIČKI OBLICI RADA

- rad na izvornom tekstu (npr. novinski članak, odlomak iz literature i sl.
- rad u grupama, suradničko učenje, predavanje, učenje raspravljanju, argumentiranju, komentiranju itd.

MJESTO IZVOĐENJA NASTAVE

- rad u učionici, školskoj knjižnici i izvan učionice (npr. posjet muzeju, gradskoj upravi, javnom događaju i sl.

NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA

- tekstualna
- audiovizualna

PROVJERAVANJE ZNANJA

- **Topli medij:** usmeno ispitivanje, izlaganje sadržaja vlastitih uradaka,...
- **Hladni medij:** pisano ispitivanje (pisanje o zadanoj temi, o zadanim pitanjima, domaće zadaće, pisana provjera jednom u polugodištu)
- **Zalaganje učenika na satu:** nagrada učenika za svaki koristan i svrhovit trud

PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI:

- **Objektivnost:** Program daje ustupak tome da ga nastavnici oblikuju po vlastitoj mjeri s obzirom na njegove glavne odrednice. Principijelno jednaki ciljevi svake nastavne

cjeline moduliraju se ad hoc prema osobitostima svake lekcije (uže nastavne cjeline). Sukladno tome odabiru se i korelacije s drugim nastavnim predmetima (curriculum).

- **Subjektivnost:** Inventivnost nastavnika u oblikovanju i primjeni programa trebala bi biti na prvome mjestu u nastavnoj praksi.

Prva godina

- I. tema: U potrazi za identitetom, problemi odrastanja i sazrijevanja (17ati)
- II. tema: Čovjek kao građanin, osobna i politička prava (17 sati)

U potrazi za identitetom, problemi odrastanja i sazrijevanja

Pojam identiteta: odnos prema sebi i prema drugima

Izazovi odrastanja i sazrijevanja

Obitelj kao mjesto odrastanja i sazrijevanja

Pojam vrijednosti i normi te svrhovitog djelovanja

Problem vrline i savjesti

Čovjek kao građanin, osobna i politička prava

Pojam slobode: čovjek kao građanski subjekt,

Deklaracija o pravima čovjeka i građanina

Pojmovi *pravo – odgovornost - dužnost*

Pojam ljudskih prava u trima generacijama ljudskih prava,

Pojam politike i političkih prava

Druga godina

Pojedinac, društvo i država

Pojmovi *društvo, država,*

Pojmovi *narod i nacija* u odnosu spram djelovanja pojedinca

Što je bioetika? Problemi bioetike su istodobno problemi prirodnih znanosti, pravne znanosti, religije, filozofije, ... odnosno problemi društva i svijeta u kojem živimo

Kroz pojam *društvo* konstituiraju se temeljni bioetički i ekoetički pojmovi i događaji:

problem održivog razvoja,

problem pitke vode,

iskrčivanje šuma,

učinak staklenika,

korištenje pesticida u poljoprivredi,

bolesti vezane uz bioetičke i ekoetičke probleme,

dileme transplantacije i eutanazije,

problemi pobačaja i umjetne oplodnje

problemi kloniranja

Oni događaji i problemi koje možemo tematizirati pitanjem: ***ono što znanost i tehnologije znaju, odnosno mogu učiniti, da li to i smiju učiniti?***

Nastavni predmet: Engleski jezik
Razred: prvi (1), drugi (2)
Tjedni (ukupni) fond sati

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Cilj: Osposobiti za temeljnu govornu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku u okviru zanimanja pomoćni konobar.

Sadržaj

Razred : 1.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Ugostiteljstvo	Navesti karakteristike ugostiteljstva, restorana i osoblja. Osnove jelovnika.	Osooblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Kuhinja	Opisati inventar i radove u restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Prehrana i navike u jelu.	Ugostiteljski objekti Inventar u restoranu i kuhinji
3. Obroci i jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što ljudi jedu i piju? Glavni obroci Zajutak Vrste zajutraka Ručak
4. Hotel	Upoznavanje s hotelom i hotelskim uslugama. Objasniti mali vikend aranžman.	Brošura Turistički aranžman Sport i rekreacija

Razred : 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Priprema jela	Navesti vrste i glavne dijelove mesa. Objasniti postave stola.	Hotelske usluge Stolni inventar Recepture
2. U restoranu	Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od riba. Planiranje jelovnika. Posluživanje pansionskog gosta. Informacije o vremenu.	Opisivanje jela po jelovniku Posluživanje gotovih jela i jela po narudžbi
3. Telefonska rezervacija	Primiti telefonsku rezervaciju. Dati informaciju o objektu i jelovniku. Opis jela. Ekologija i zdravi okoliš.	Rezervacija stola Pružanje informacija o jelovniku Voda, energija i papir u očuvanju okoliša

Nastavni predmet: Nemački jezik**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati**

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Cilj: Osposobiti za temeljnu govornu i pisanu komunikaciju na njemačkom jeziku u okviru zanimanja pomoćni konobar.

Sadržaj**Razred : 1.**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restoran i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora

Razred: 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
2. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu
3. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića

		Preporuka jela
4. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Nastavni predmet: Talijanski jezik**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati**

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Cilj: Osposobiti za temeljnu govornu i pisanu komunikaciju na talijanskom jeziku u okviru zanimanja pomoćni konobar.

Sadržaj**Razred : 1.**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restoran i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora

Razred: 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
2. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu

3. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića Preporuka jela
4. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Nastavni predmet: Francuski jezik**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati**

Razred	1	2
Broj sati	1 (34)	1 (28)

Cilj: Osposobiti za temeljnu govornu i pisanu komunikaciju na francuskom jeziku u okviru zanimanja pomoćni konobar.

Sadržaj**Razred : 1.**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati (znanje, vještine i umijeća)	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restoran i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora

Razred: 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
2. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu

3. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića Preporuka jela
4. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Nastavni predmet: Poduzetništvo**Razred: drugi (2)****Tjedni i ukupni fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	-	1(28)

Cilj: Stjecanje osnovnih znanja o suvremenom poduzetništvu.**Zadaci programa:**

- razlikovanje temeljnih pojmova vezanih uz poduzetništvo;
- upoznavanje mogućnosti poduzetništva kroz opće ciljeve i sustave vrijednosti;
- upoznavanje mogućnosti unapređenja i razvoja kroz odgovarajuće organiziranje poslovanja;
- razvijanje svijesti učenika o kreativnosti, inicijativi i preuzimanju rizika kao zahtjevima suvremenog poduzetništva;
- upoznavanje poduzetništva u Hrvatskoj.

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Poduzetništvo i poduzetnik	Razlikovanje temeljnih pojmova u poduzetništvu. Razlikovanje načina organiziranja poslovanja kroz različite organizacijske oblike.	Definiranje sljedećih pojmova: poduzetništvo, poduzetnik, poduzeće, rizik, profit, prihod, rashod Glavne značajke poduzeća, vrste poduzeća, obrt
2. Mala poduzeća	Uočiti važnost malih poduzeća na tržištu, te navesti njihove doprinose u ostvarivanju tržišnih rezultata rada. Prepoznati prednosti i nedostatke malih poduzeća.	Mala poduzeća Obilježja malih poduzeća Prednosti i slabosti malih poduzeća Budućnost malih poduzeća
3. Ulazak u posao	Objasniti načine ulaska u posao. Odrediti karakteristike pojedinih načina ulaska u posao. Navesti izvore ideja za pokretanje biznisa.	Početak od nule kao način ulaska u posao Kupnja postojećeg biznisa Ugovor o franšizi Obiteljski biznis Ideje biznisa
4. Organizacijski oblici poduzeća	Prepoznati organizacijske oblike poduzeća i objasniti svaki oblik trgovačkog društva koji postoji i djeluje unutar Zakona o trgovačkim društvima	Javno trgovačko društvo Komanditno društvo Dioničko društvo Društvo s ograničenom odgovornošću
5. Osnove poduzetništva u Hrvatskoj	Poznavanje glavnih institucija i zakonskih regulativa koji reguliraju poduzetništvo u Hrvatskoj. Poznavanje programa za poticaj poduzetništva.	Zakonska regulativa koja regulira problematiku poduzetništva (naglasak na obrt), nadležne institucije, servis Vlade RH Hitro.Hr

Nastavni predmet: Matematika u struci**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	2 (68)	1 (28)

Cilj programa

Nastava matematike omogućuje učenicima da usvoje osnovno matematičko znanje potrebno za razumijevanje pojava i zakonitosti u prirodi i društvu te ih osposobljava za primjenu osnovnih znanja iz života i u praktičnoj primjeni u struci.

Zadaci programa:

- da učenici steknu znanja potrebna za razumijevanje kvantitativnih odnosa i zakonitosti u praktičnom životu;
- da dobiju znanja koja su nužna za uključivanje u rad;
- da razviju logično mišljenje te sposobnost preciznog formuliranja pojmova;
- da se u učenika razvija preciznost i konciznost u izražavanju te urednost, upornost i sistematičnost u radu;
- da steknu vještinu osnovnog računanja prema danim uputama.

Prva godina

Nastavno područje	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaj
1. Prirodni brojevi	Usvojiti pojam skupa N i računske operacije u skupu N .	Skup N , Računske operacije i svojstva Pojam djeljivosti Najveći zajednički djelitelj Najmanji zajednički višekratnik
2. Cijeli brojevi	Usvojiti pojam skupa Z i računanje u skupu Z	Skup Z , i njegova svojstva Računske operacije u skupu Z Računanje sa zagradama
3. Racionalni brojevi	Usvojiti pojam skupa Q , računanje s razlomcima . Znati decimalni zapis racionalnog broja, računati s decimalnim brojevima uz upotrebu kalkulatora	Skup Q , svojstva Računske operacije i svojstva Decimalni zapis rac. broja Računanje s decimalnim brojevima
4. Linearne jednadžbe	Naučiti rješavati linearne jednadžbe Znati iz formule izračunati jednu nepoznatu veličinu ako su zadane ostale	Linearne jednadžbe s jednom nepoznanicom Problemi s jednom nepoznanicom Linearni sustavi s dvije nepoznanice
5. Planimetrija	Razlikovati geometrijske likove i znati izračunati opseg i površinu lika koristeći formule za opseg i površinu. Ovladati mjernim jedinicama za duljinu i površinu	Trokut, vrste trokuta Površina i opseg trokuta Krug i kružnica Četverokut Opseg i površina četverokuta
6. Potencije	Usvojiti pojmove: potencija , baza , eksponent	Pojam potencije s cijelim eksponentom

	Naučiti računске operacije s potencijama Znati računati pomoću kalkulatora i razumjeti eksponencijalan zapis broja	Operacije s potencijama Potencije baze 10
7. Polinomi	Usvojiti pojam polinoma Naučiti računске operacije s polinomima Naučiti kvadratni zbroj i razliku Znati primijeniti formulu za razliku kvadrata Usvojiti pojam algebarskog razlomka Znati riješiti jednostavnije primjere s algebarskim razlomcima	Pojam polinoma Računske operacije s polinomima Kvadrat binoma Razlika kvadrata Rastavljanje na faktore Algebarski razlomci
8. Realni brojevi	Shvatiti pojam iracionalnog broja i ukupnost realnih brojeva Usvojiti smještaj realnih brojeva na pravac Znati zaokružiti decimalni broj na željeni broj decimala Snalaziti se u koordinatnom sustavu na pravcu i u ravnini	Drugi korijen Pojam iracionalnih brojeva Skup R Koordinatni sustav na pravcu Koordinatni sustav u ravnini
9. Graf linearne funkcije	Znati nacrtati graf linearne funkcije Razlikovati rastuće i padajuće linearne funkcije Problem s jednom nepoznanicom moći grafički predočiti	Graf linearne funkcije Rastuće i padajuće linearne funkcije Grafičko rješavanje sustava linearnih jednažbi

Druga godina

Nastavno područje	Očekivani rezultati (znanja i vještine)	Nastavni sadržaji
1. Mjerne jedinice	Uspješno koristiti odgovarajuće mjerne jedinice Pretvarati, razumjeti i koristiti mjerne jedinice koje nisu često u upotrebi	Preračunavanje mjera (prefiksi i značenja) Metrički sustav mjera (mjere za duljinu, površinu, volumen, masu, temperaturu, vrijeme itd.) Osnovne jedinice angloameričkog sustava mjera i tablice za pretvorbu
2. Geometrijska tijela	Razlikovati geometrijska tijela Razumjeti pojam oplošja i volumena Znati izračunati oplošje i volumen tijela prema formulama Znati koristiti pojmove oplošja i volumena u praktičnim problemima iz struke (računanje potrebnog materijala, zapremine itd.)	Kocka Kvadar Prizme Piramide Valjak Stožac Kugla
3. Proporcionalnost i primjene	Znati izračunati nepoznati član razmjera, pomoću pravila trojnog znati riješiti praktične probleme, pomoću aritmetičke sredine znati	Omjeri i razmjeri Upravo i obrnuto razmjerne veličine Grafički prikaz upravo i

	<p>izračunati prosječne vrijednosti.</p> <p>Račun diobe uz jednostavan postupak omogućava podjelu određenih sredstava ili vremena prema unaprijed određenim kriterijima na potreban broj dijelova, pomoću računa smjese znati odrediti omjere miješanja da bismo dobili željeno svojstvo smjese.</p>	<p>obrnuto razmjernih veličina</p> <p>Aritmetička sredina</p> <p>Pravilo trojno – jednostavno i složeno</p> <p>Račun diobe – jednostavan i složen</p> <p>Račun smjese – jednostavan i složen</p>
4. Postotni, promilni i kamatni račun	<p>Razumjeti pojam postotka</p> <p>Znati izračunati postotak pomoću kalkulatora bez obzira na osnovnu vrijednost</p> <p>Znati ispravno koristiti formule za postotni, promilni i kamatni račun</p>	<p>Pojam postotka</p> <p>Osnovni postotni račun</p> <p>Postotni račun više 100</p> <p>Postotni račun niže 100</p> <p>Promilni račun</p> <p>Jednostavni kamatni račun</p>
5. Izračunavanje plaće	<p>Znati razliku između bruto i neto plaće</p> <p>Znati čitati isplatnu listu</p>	<p>Osnovni pojmovi vezani uz plaću (bruto i neto plaća, doprinosi, porez, prirez)</p> <p>Doprinosi iz plaće i na plaću</p> <p>Porezna osnovica</p> <p>Porezne stope</p> <p>Tablica prireza po gradovima</p> <p>Neto plaća</p>
6. Kalkulacija cijene	<p>Znati sve elemente kalkulacije troškova i cijena</p> <p>Znati napraviti promjene cijena, popuste s odgovarajućim promjenama kalkulacije</p>	<p>Osnovni pojmovi vezani uz cijenu</p> <p>(cijena proizvoda, rabat, marža, porez – PDV , prodajna cijena)</p> <p>Porez i povrat poreza</p>

Nastavni predmet: Ugostiteljsko posluživanje**Razred: prvi (1), drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	1	2
Broj sati	4 (68+68)	4 (56+56)

Sastavni dio ovog programa su sadržaji Zaštite na radu i primijenjenog bontona.

Cilj: Stjecanje osnovnih znanja, vještina i navika koji će omogućiti samostalno obavljanje poslova u ugostiteljskoj djelatnosti – zanimanju pomoćni konobar.

Sadržaj**Razred: 1.**

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Ugostiteljski objekti i poslovne jedinice	Upoznati i objasniti ugostiteljske objekte za smještaj i jedinice za pružanje usluga prehrane, točenja pića i napitaka. Prepoznati dijelove objekata i spoznati njihovu ulogu.	Ugostiteljski objekti za smještaj. Ugostiteljski objekti i poslovne jedinice za pružanje usluga prehrane i točenja pića.
2. Kategorizacija ugostiteljskih objekata	Odrediti ulogu kategorizacije ugostiteljskih objekata za smještaj. Navesti elemente kategorizacije ugostiteljskih objekata koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka. Prepoznati ugostiteljske objekte koji nisu obvezni izvršiti kategorizaciju.	Uloga kategorizacije ugostiteljskih objekata za smještaj. Elementi kategorizacije ugostiteljskih objekata koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka.
3. Vrste i dijelovi restorana	Upoznati i objasniti različitosti i srodnosti restorana. Izreći i pokazati dijelove restorana te objasniti njihovu ulogu u cjelovitosti i zasebnosti.	Vrste restorana. Dijelovi restorana.
4. Oprema (inventar) u ugostiteljskim objektima koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka	Pravilno prekriti stol podstolnjakom, stolnjakom i nadstolnjakom. Pravilno složiti platneni ubrus. Pravilno postupiti sa upotrijebljenim rubljem. Pravilno održavati stolni inventar Uvježbati tehnike nošenja tanjura, čaša, pribora za jelo i drugog inventara. Raditi s prihvatalkama Ispravno koristiti pojedine uređaje i aparate u ugostiteljstvu.	Namještaj u ugostiteljskim objektima koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka. Rublje u restoranima. Posuđe u restoranima. Čaše Pribor za jelo. Uređaji i aparati u ugostiteljskim objektima. Sitni inventar.

	Odgovorno preuzimati i pravilno postupati sa posebno vrijednim sitnim inventarom.	
5 . Posluživanje u ugostiteljstvu	Izučiti osnovne pravila posluživanja i djelovati u skladu s njima. Naučiti i primjenjivati pravila prednosti i posluživanje u društvu.	Pravila posluživanja. Posluživanje u društvu.
6. Osobine poslužnog osoblja i kultura rada	Naveći ulogu stručne terminologije u svakodnevnom radu. Objasniti pravila i djelovati u skladu s pravilima bon-ona.	Psiho – socijalne karakteristike ugostiteljskog osoblja i stručna terminologija. Primjena bon-ona u ugostiteljstvu.
7. Organizacijski oblici rada poslužnog osoblja	Naučiti i primjenjivati karakteristike bečkog sustava rada poslužnog osoblja. Definirati francuski sustav rada poslužnog osoblja. Prepoznati i izreći karakteristike angloameričkog sustava rada.	Jednostavni oblici rada. Bečki sustav rada poslužnog osoblja. Francuski sustav rada poslužnog osoblja. Angloamerički sustav rada poslužnog osoblja.
8. Sustavi poslovanja restauracija	Objasniti karakteristike pansionskog poslovanja. Pokazati i primijeniti načine izbora hrane u pansionskom poslovanju. Apostrofirati glavne značajke à la cart ugostiteljske usluge.	Pansionski oblik usluge. Oblik à la cart usluge.
9. Sredstva ponude i prodaje jela, pića i napitaka	Ovladati osnovnim znanjima o sredstvima ponude i prodaje jela, pića i napitaka u različitim ugostiteljskim objektima. Naveći elemente jelovnika i drugih sredstava ponude jela. Naveći elemente vinske karte i drugih sredstava ponude pića i napitaka.	Elementi jelovnika. Elementi vinske karte. Elementi dnevne karte. Elementi cjenika pića i napitaka. Ostala sredstva ponude i njihovi elementi.
10. Obroci u ugostiteljstvu	Upoznati i objasniti osnovne karakteristike glavnih dnevnih obroka: zajutraka, ručka i večere. Postaviti postavke za glavne dnevne obroke. Nabrojiti međuobroke u ugostiteljstvu i pojasniti njihov sastav. Poznavati osnove prigodnih obroka.	Glavni dnevni obroci. Karakteristike i sastav glavnih dnevnih obroka. Postavke za glavne dnevne obroke. Međuobroci i njihove postavke. Prigodni obroci u ugostiteljstvu.
11. Faze poslužnog procesa	Naveći vrstu pripremnih radova u blagovaonici, konobarskoj	Pripremnii radovi u blagovaonici, konobarskoj

	<p>pripremnici, točioniku pića Obaviti pripremne radove u konobarskoj pripremnici. Obaviti pripremne radove u točionici pića. Uraditi pripremne radove u blagovaonici. Objasniti i poslužiti zajuttrak, ručak i večere. Uraditi završne radove u blagovaonici, konobarskoj pripremnici, točionici pića.</p>	<p>pripremnici, točionici pića, baru, ... Tijek posluživanja zajutraka, ručka, večere, ... Tijek posluživanja doručka i užine. Završni radovi u blagovaonici, konobarskoj pripremnici, točionici pića i sl..</p>
12. Posluživanje dnevnih obroka	<p>Dočekati, prihvatiti i smjestiti goste. Razgovor o prodaji ugostiteljskih usluga za određen obrok. Pravilno bonirati tražene ugostiteljske usluge. Preuzeti i dopremiti naručena jela, pića i napitke. Opisati i pravilno poslužiti zajuttrak, doručak, ručak, užinu i večeru. Ispisati i naplatiti račun za konzumirane usluge. Ispratiti goste. Izvršiti završne radove.</p>	<p>Posluživanje zajutraka. Posluživanje doručka. Posluživanje ručka. Posluživanje užine. Posluživanje večere.</p>

Razred: 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Sredstva ponude i prodaje jela	<p>Objasnuti značaj poznavanje jela. Poznavati jelovnik za različite vrste i tipove ugostiteljskih objekata i radnji. Navesti, opisati i objasniti hladna predjela i njihovo posluživanje. Poslužiti hladna predjela. Nabrojati vrste juha i poslužiti ih u tanjuru, konzumnoj šalici, iz jušnika i iz šalice. Navesti, opisati i poslužiti topla predjela. Upoznati i primijeniti specifičnosti posluživanja jela od riba, rakova, školjkaša, mekušaca, ... Objasniti gotova jela i poslužiti ista.</p>	<p>Značaj poznavanja jela u svakodnevnom radu. Vrste jelovnika i skupine jela u jelovniku Posluživanje jela iz jelovnika. Dnevna i meni karta kao sredstvo ponude jela</p>

	<p>Navesti i poslužiti jela po narudžbi. Znati vrijeme pripreme jela po narudžbi. Poslužiti variva i priloge. Obaviti specifičan način posluživanja sireva. Poslužiti hladna, topla i smrznuta slatka jela. Spoznati i usvojiti ulogu meni karte kao neizostavnog sredstva ponude. Objasniti klasičnu konstrukciju meni karte.</p>	
2. Sredstva ponude i prodaje pića i napitaka	<p>Poznavati cjenik pića. Objasnuti ulogu i važnost vinske karte</p>	<p>Cjenik pića. Vinska karta.</p>
3. Alkoholna i bezalkoholna pića te napitci kao elementi menija ili samostalne ponude	<p>Pravilno poslužiti pića u samostalnoj ponudi. Nabrojiti i poslužiti grupe pića kao elemente meni karte</p>	<p>Pravila posluživanja pića u samostalnoj ponudi. Pića kao elementi menija</p>
4. Posluživanje aperitivnih pića	<p>Navesti karakteristike aperitiva i pravilno ih poslužiti</p>	<p>Vrste aperitiva. Posluživanja aperitiva</p>
5. Bezalkoholna pića i njihovo posluživanje	<p>Nabrojati, objasniti i poslužiti bezalkoholna pića</p>	<p>Vrste bezalkoholnih pića. Posluživanje bezalkoholnih pića</p>
6. Vina	<p>Poznavati karakteristike pojedinih vrsta vina i njihovo posluživanje. Pravilno skladištiti i čuvati vina. Objasnuti ulogu temperiranja vina.</p>	<p>Karakteristike vina. Skladištenje i čuvanje vina. Određivanje vina prema vrstama jela i gastronomskim pravilima. Posluživanje vina.</p>
7. Pivo	<p>Nabrojiti vrste piva i njegove karakteristike. Pravilno skladištenje piva Poslužiti različite vrste piva.</p>	<p>Vrste piva i njegove karakteristike. Posluživanje piva.</p>
8. Posluživanje dižestivnih pića	<p>Naučiti ulogu i vrste dižestivnih pića. Pravilno poslužiti dižestivna pića.</p>	<p>Osnovne karakteristike i uloge dižestiva. Posluživanja dižestiva.</p>
9. Pripremanje i posluživanje toplih i hladnih napitaka	<p>Pripremiti i poslužiti proizvode od kave u različitim ugostiteljskim objektima. Pripremiti i poslužiti napitke od čaja. Pripremiti i poslužiti topla i bezalkoholna pića i napitke.</p>	<p>Topli napitci od kave. Topli napitci od čaja. Topli napitci od čokolade,...</p>
10. Posluživanje jela, pića i napitaka u kavani	<p>Objasniti vrste i tipove kavana. Obaviti posluživanje u kavani.</p>	<p>Vrste i tipovi kavana. Posluživanje jela, pića i napitaka u kavani.</p>

11. Posluživanje hrane, pića i napitaka u klasičnim i specijaliziranim restauracijama	Poslužiti dnevne obroke u restoranima pansionskog tipa. Poslužiti dnevne obroke u à la cart restoranima.	Dnevni obroci u restoranima pansionskog tipa. Dnevni obroci u à la cart restoranu.
---	---	---

Metodičke napomene:

Dio nastave ovog predmeta izvodi se u specijaliziranoj učionici ili praktikumu. Učionica ili praktikum moraju biti opremljeni da omogućavaju samostalan rad jednog do dva učenika na jednom radnom mjestu kod izvođenja vježbe. Nastavu treba izvoditi u 2 skupine od najviše 15 učenika.

Kod izvođenja vježbi razredni odjel se može dijeliti na skupine samo ako je najmanji broj učenika po zanimanju u razrednom odjelu 18.

Škola izvedbenim planom i programom definira sadržaje, vrijeme, mjesto i način provedbe vježbi koje su predviđene u prvoj godini 68 sati, a u drugoj 56 sati.

Važno je da predmet bude u korelaciji s tematskim sadržajima drugih nastavnih predmeta, te da su isti kronološki usklađeni i prilagođeni nastavi ugostiteljskog posluživanja. Posebnu pozornost treba posvetiti timskom radu nastavnika koji predaju korelacijske predmete.

Nastavne metode: usmena, dokumentacijska, demonstracijska, laboratorijska, operacijska,...

Socijalni oblici: frontalni, skupni, individualni i dr. Nastava se treba održavati u učionici – kabinetu ugostiteljskog posluživanja koja sadrži svu potrebnu opremu, inventar i didaktička pomagala (TV, video, grafoskop, kompjutor, propagandni materijali, sredstva ponude, administrativna dokumentacija, časopisi...) te neophodne namirnice i pića.

Obveze učenika

Redovito pohađanje nastave, savjesno korištenje opreme, inventara i materijala.

Učenici su na nastavu ugostiteljskog posluživanja dužni dolaziti u propisanoj radnoj odjeći i obući, sa važećom sanitarnom knjižicom i uz korištenje osobne.

Nastavni predmet: Higijena

Razred: prvi (1)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	1
Broj sati	1 (34)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
Osnove higijene	Ukazati na važnost održavanja osobne higijene te očuvanja zdravlja. Naučiti vrste opasnosti na radnom mjestu te način kako sačuvati zdravlje.	Pojam higijene i zdravlja Osobna higijena Higijena radnog mjesta Uvjeti rada u ugostiteljstvu Profesionalne bolesti Profesionalne ozljede
Zarazne bolesti	Upoznati vrste zaraznih bolesti i naučiti kako ih ne dobiti (preventivne mjere). Razvijanje radnih navika. Razvijanje zdravstvene kulture učenika.	Vrste mikroorganizama Crijevne zarazne bolesti Bolesti kože Kapljične zarazne bolesti Spolne zarazne bolesti Metode sprečavanja nastalih zaraznih bolesti
Higijena prehrane	Upoznati načela pravilne prehrane i nastojati se hraniti prema tome. Izbjegavati nedovoljno termički obrađenu hranu. Ukazati na važnost kretanja na svježem zraku. Naučiti načine trovanja hranom. Upoznati druge načine prehrane. Steći spoznaje o štetnom učinku droge, alkohola i cigareta na cjelokupno zdravlje ljudi.	Pravilna prehrana Probava hrane Trovanje hranom Bolesti nepravilne prehrane Alternativna prehrana (vegetarijanstvo.....) Štetni utjecaji na zdravlje čovjeka Alkohol Droga Pušenje duhana

Nastavni predmet: Poznavanje robe i prehrane

Razred: drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	2
Broj sati	1 (28)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
Roba	Naučiti o vrstama robe te o važnosti ambalaže i materijala	Roba- pojam, vrsta, tehnologije Ambalaža
Sastav hrane	Formirati osobni stav prema hrani Naučiti važnost prepoznavanja zdravih izvora hrane (bio voće i povrće) Nastojati konzumirati sezonsko voće i povrće kako bi izbjegli štetne spojeve na toj hrani	Bjelančevine, masti i ugljikohidrati Vitamini i minerali
Namirnice biljnog podrijetla	Ukazati na štetnost prekomjernog unosa kave, čaja i kakaa u ljudski organizam	Žitarice – sastav i vrste Povrće – sastav, vrste i uporaba Voće – sastav, vrste i uporaba Uživala Začin i mirodije
Namirnice životinjskog podrijetla	Naučiti prepoznati vrste mesa stoke za klanje Ukazati na termičku obradu životinjske namirnice radi sprečavanja bolesti (trihineloze, salmonele) Naučiti karakteristike svježe ribe	Mesa klaoničkih životinja (govedina, svinjetina...) Meso peradi i divljači Meso ribe Mlijeko i proizvodi
Alkoholna pića	Istaknuti povoljna svojstva vina (antitoksičnost) Ukazati na štetnost velike količine alkohola na zdavlje, posebno jakih alkoholnih pića (rakije, likeri)	Proizvodnja vina Vrste vina Proizvodnja piva Jaka alkoholna pića – rakije Likeri

Izborni predmet: Kuharstvo**Razred: drugi (2)****Tjedni (ukupni) fond sati:**

Razred	2
Broj sati	2 (28+28)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
Ugostiteljsko kuharstvo	Analizirati temeljne značajke kuharstva u okviru gastronomije, kriterije ekonomičnosti, inovacije, zdrava prehrana.	Uloga i zadatak kuharstva Uloga i mjesto proizvoda (jela) u turističkom proizvodu
Povijest i razvoj kuharstva	Uspoređivati i analizirati kuharstvo tijekom stoljeća. Upoznati razvoj kuharstva u doba Rima i srednjeg vijeka. Analizirati značajke svjetskih kuhinja. Poznavati temeljne značajke hrvatske kuhinje (istaknuti tipične primjere).	Razvoj kuharstva od početka do danas Kuharstvo u doba Rimljana Kuharstvo u srednjem vijeku Kuharstvo u doba renesanse Značajke svjetskih kuhinja Značajke hrvatske kuhinje
Ugostiteljska kuhinja	Naučiti i prepoznati koliko je kuhinja vrlo važan i složen dio hotela ili restorana. Koje pozitivne temeljne uvjete treba imati suvremena kuhinja.	Glavne i sporedne kuhinjske prostorije Oprema suvremene ugostiteljske kuhinje Vrste ugostiteljskih kuhinja
Pregled osnovnih tehnika preradbe hrane – tehnološki postupci	Naučiti i analizirati što je krajnji cilj svakog tehnološkog postupka gotovljenja živežnih namirnica. Shvatiti pravilan smisao i sadržaj jela te podrijetlo njihova naziva.	Poznavanje postupaka Potreba i smisao termičke obrade živežnih namirnica Vrste i značajke tehnoloških postupaka Stručni izrazi
Živežne namirnice	Prepoznati i shvatiti značajke, vrste, podjelu ulogu i uporabu namirnica životinjskog i biljnog podrijetla. Vrste voća, povrća, mirodija i začina te njihovu primjenu u prehrani. Vrste namirnica životinjskog podrijetla te njihova primjena u prehrani.	Živežne namirnice biljnog i životinjskog podrijetla i njihova podjela Važnost i uloga začina i mirodija u kuharstvu
Osnove jela	Shvatiti da osnove jela nisu samostalna jela, već kuharske prerađevine koje se dodaju jelima da bi bila ukusnija.	Temeljne značajke osnove jela Podjela i vrste osnove jela
Zajuttrak	Prepoznati sastav raznih vrsta zajutraka te njihove značajke i načine posluživanja.	Temeljne značajke zajutraka Vrste zajutraka
Umaci	Pravilno odabrati umak prema vrsti mesa i jela.	Temeljni (osnovni) umaci Sastavljeni i izvedeni umaci
Hladna predjela	Prepoznati temeljne značajke hladnih	Temeljne značajke i podjela

	predjela, način prezentiranja i posluživanja. Steći potrebno znanje za vještinu, estetiku, ljepotu i smisao za ukrašavanje hladni predjela.	hladnih predjela
Juhe	Znati razlikovati juhe prema tehnološkom procesu i vrstama namirnica. Prepoznati i uočiti podjelu gustih juha.	Značajke juha Podjela juha, prilozi za bistre juhe
Topla predjela	Naučiti i shvatiti temeljne značajke, mjesto i ulogu toplih predjela u gastronomiji i u obroku. Prepoznati podjelu toplih predjela prema tehnološkom procesu i vrstama živežnih namirnica od kojih se gotove.	Značajke toplih predjela Podjela toplih predjela prema vrstama živežnih namirnica
Jela od riba, rakova, školjki i glavonožaca	Steći potrebno znanje i vještinu u gotovljenju jela od riba, rakova, školjki. Osposobiti se za pripremanje, gotovljenje, izlaganje, prezentiranje i posluživanje jela. Znati pravilno odabrati odgovarajući prilog, umak uz odabrana jela.	Podjela jela prema načinu gotovljenja Jela (razna) od riba Jela od rakova, školjki, glavonožaca
Jela od žaba, puževa i kornjača	Znati vrste žaba, puževa i kornjača koje se koriste u prehrani. Poznavati načine gotovljenja i posluživanja jela od žaba, puževa i kornjača.	Značajke jela od puževa, žaba i kornjača
Gotova mesna jela	Usvojiti i naučiti značajke, mjesto i ulogu gotovoga mesnoga jela u obroku Prepoznati i istaknuti značajke jela hrvatske nacionalne kuhinje Pravilno odabrati odgovarajući prilog, garnituru i umak	Značajke gotovih mesnih jela Podjela gotovih mesnih jela prema živežnim namirnicama od kojih se gotove Hrvatska nacionalna jela
Jela po narudžbi	Steći potrebno znanje, vještinu u gotovljenju jela te udovoljiti zahtjevima i željama gosta. Prepoznati i shvatiti podjelu jela po narudžbi. Znati pravilno odabrati odgovarajući prilog (garnituru) jela po narudžbi.	Značajke jela po narudžbi Podjela jela po narudžbi prema namirnicama od kojih ih gotovimo te tehnološkomu procesu
Jela vegetarijanske kuhinje	Sastavljanje jela vegetarijanske kuhinje. Poznavati razloge postojanja takvih jela te njihovo mjesto u kuharstvu i prehrani.	Značajke jela vegetarijanske kuhinje Jela (jednostavnije) vegetarijanske kuhinje
Prilozi, variva i garniture	Znati podjelu, temeljne značajke, mjesto i ulogu priloga i variva u kuharstvu. Pravilan izbor namirnica tehnološki proces gotovljenja. Znati pravilno odabrati garnituru prema osnovnoj namjeni za riblja i mesna jela.	Značajke priloga i variva Pripremanje i gotovljenje priloga i variva Podjela garnitura prema osnovnoj namjeni Garniture za mesna i riblja jela

Salate	Prihvatiti i znati temeljne značajke i važnost salata u kuharstvu. Osposobiti se za pripremanje, gotovljenje, prezentiranje, izlaganje i posluživanje salata.	Značajke, podjela i vrste salata Začinjavanje i začini za salate Salate od sirovoga i kuhanoga povrća
Desertna jela	Osposobiti se za pripremanje, prezentiranje, izlaganje, posluživanje jednostavnih slatkih jela od voća, tijesta, sladoleda. Znati pravilno odabrati desertno jelo prema potrebama i posebnim prigodama.	Temeljne značajke desertnih jela Razna slatka jela (kolači) od tijesta Desertna jela od raznoga voća Sladoledi (pehari) Sirevi
Administrativno računski poslovi suvremene gastronomije	Naučiti izraditi prodajnu cijenu jela, normativa i cijena živežnih namirnica. Upoznati glavne administrativne poslove.	Vrste dokumenata, pisanje administrativno-obračunskih poslova: kalkulacija, sastavljanje menija – jelovnika, prometa i zaključnoga stanja
Marketing u gastronomiji	Shvatiti da se marketing očituje da je kuharski proizvod (jelo) dostupno na pravome mjestu u pravo vrijeme i po cijeni prihvatljivoj za svakoga gosta.	Marketing u promidžbi gastronomije Strategija i koncept marketinga u gastronomiji

Metodičke napomene:

Dio nastave ovog predmeta izvodi se u specijaliziranoj učionici ili praktikumu. Učionica ili praktikum trebaju biti opremljeni da omogućavaju samostalan rad jednog do dva učenika na jednom radnom mjestu kod izvođenja vježbe. Nastavu treba izvoditi u 2 skupine od najviše 15 učenika.

Kod izvođenja vježbi razredni odjel se može dijeliti na skupine samo ako je najmanji broj učenika po zanimanju u razrednom odjelu 18

Škola izvedbenim planom i programom definira sadržaje, vrijeme, mjesto i način provedbe vježbi koje su predviđene u drugoj godini 28 sati.

Izborni predmet: Engleski jezik

Razred: drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	2
Broj sati	2 (56)

Cilj: Osposobiti za temeljnu govornu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku u okviru zanimanja pomoćni konobar.

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
Strukovni sadržaji: 1. Ugostiteljstvo	Navesti karakteristike ugostiteljstva, restorana i osoblja. Osnove jelovnika.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Kuhinja	Opisati inventar i radove u restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Prehrana i navike u jelu.	Ugostiteljski objekti Inventar u restoranu i kuhinji
3. Obroci i jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što ljudi jedu i piju? Glavni obroci Zajutak Vrste zajutraka Ručak
4. Hotel	Upoznavanje s hotelom i hotelskim uslugama. Objasniti mali vikend aranžman.	Brošura Turistički aranžman Sport i rekreacija
5. Priprema jela	Navesti vrste i glavne dijelove mesa. Objasniti postave stola.	Hotelske usluge Stolni inventar Recepture
6. U restoranu	Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od riba. Planiranje jelovnika. Posluživanje pansionskog gosta. Informacije o vremenu.	Opisivanje jela po jelovniku Posluživanje gotovih jela i jela po narudžbi
7. Telefonska rezervacija	Primiti telefonsku rezervaciju. Dati informaciju o objektu i jelovniku. Opis jela. Ekologija i zdravi okoliš.	Rezervacija stola Pružanje informacija o jelovniku Voda, energija i papir u očuvanju okoliša

Izborni predmet: Njemački jezik

Razred: drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	2
Broj sati	2 (56)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restoran i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora
7. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
8. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu
9. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića Preporuka jela
10. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Izborni predmet: Talijanski jezik

Razred: drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	2
Broj sati	2 (56)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restoran i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora
7. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
8. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu
9. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića Preporuka jela
10. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Izborni predmet: Francuski jezik

Razred: drugi (2)

Tjedni (ukupni) fond sati:

Razred	2
Broj sati	2 (56)

Sadržaj

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Osoblje u ugostiteljstvu	Upoznati zanimanje u ugostiteljskoj struci. Opisati radno mjesto konobara. Predstaviti sebe i drugu osobu.	Osoblje i radna mjesta u ugostiteljstvu Predstavljanje i upoznavanje
2. Restaurant i kuhinja	Opisati predmete i inventar u kuhinji i restoranu na temelju predloška. Komunicirati na ljubazan način u restoranu. Nabrojati ugostiteljske objekte. Preporučiti restoran.	Inventar u restoranu i kuhinji Vrste čaša Ugostiteljski objekti Preporučiti i opisati restoran
3. Obroci i priprema jela	Upoznati prehrambene navike pojedinih zemalja. Opisati vrste doručka. Primiti narudžbu za doručak. Navesti osnovna jela koja se poslužuju za ručak i večeru.	Što jedu i piju ljudi? Glavni obroci Doručak Vrste doručka Doručak u sobi Ručak Večera
4. Voće i povrće	Nabrojati voće i povrće.	Vrste voća Vrste povrća
5. Meso	Nabrojati vrste mesa. Prepoznati pojedina jela na temelju predloška. Nabrojati pojedina jela od mesa.	Teletina Govedina Svinjetina Janjetina Perad Divljač
6. Ribe i plodovi mora	Navesti morske i slatkovodne ribe, te plodove mora.	Ribe Plodovi mora
7. Rezervacija stola	Primiti rezervaciju. Objasniti kako doći do restorana.	Rezervacija stola Kako doći do restorana? Vrijeme i datum
8. Primanje gosta	Primiti i pozdraviti goste. Ponuditi mjesto u restoranu.	Pozdravljanje Smještaj gosta u restoranu
9. Narudžba	Primiti narudžbe u restoranu. Preporučiti jelo i piće.	Narudžba jela Narudžba pića Preporuka jela
10. Reklamacije, plaćanje računa i ispraćaj gosta	Reagirati na reklamaciju. Izraziti se o mogućnosti plaćanja. Ispratiti gosta.	Pospremanje stola Reklamacije Plaćanje računa Ispraćaj gostiju

Nastavni predmet: Praktična nastava
Razred: prvi (1), drugi (2)
Tjedni (ukupni) fond sati

Razred	1	2
Broj sati	14 (504)	14 (504)

Sastavni dio ovog programa su sadržaji Zaštite na radu i primijenjenog Bontona.

Cilj: Stjecanje osnovnih znanja, vještina i navika koji će omogućiti samostalno obavljanje poslova u ugostiteljskoj djelatnosti – zanimanju pomoćni konobar.

Sadržaj

Razred: 1.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Vrste i dijelovi ugostiteljskog objekta	Objasniti ulogu ugostiteljskih objekata za smještaj i jedinica za pružanje usluga prehrane, točenja pića i napitaka Prepoznati dijelove objekata i spoznati njihovu namjenu.	Ugostiteljski objekti za smještaj i poslovne jedinice za pružanje usluga prehrane i točenja pića. Prostorije za posluživanje jela, pića i napitaka Pomoćne prostorije
2. Oprema (inventar) u ugostiteljskim objektima koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka	Prepoznati inventar za posluživanje, pravilno ga koristiti i održavati	Namještaj u ugostiteljskim objektima koji pružaju usluge prehrane, točenja pića i napitaka. Rublje u restoranima Posude u restoranima. Čaše Pribor za jelo. Uređaji i aparati u ugostiteljskim objektima. Sitni inventar
3. Pripremni radovi u konobarskoj pripremnici	Znati pravilno i uredno pripremiti inventar za posluživanje jela	Priprema stolnog rublja Priprema porculanskog posuda Priprema metalnog posuda Priprema pribora za jelo Uređenje malog stolnog inventara Uređenje restoranskih kolica
4. Pripremni radovi u točionici pića	Primijeniti pravila stručnog i sigurnog rada s uređajima i aparatima Prepoznati i znati pravilno slagati pića na police i u rashladne prostore	Uskladištenje naručene robe Održavanje reda i čistoće na radnom mjestu Korištenje aparata i uređaja u točionici pića Slaganje pića na police i u rashladne prostore
5 . Pripremni radovi u blagovaoni	Znati primijeniti pravila lijepog i stručnog slaganja potrebnog inventara za posluživanje u blagovaoni	Poravnavanje stolova Prostiranje stolnog rublja Postavljanje malog stolnog inventara

		Uređenje pomoćnih i radnih stolova Postavljanje postava prema vrsti obroka
6. Završni radovi	Primijeniti naučena znanja vezana uz podizanje korištenog posuđa, pribora i čaša sa stolova, te ponovna priprema stola za posluživanje obroka	Podizanje tanjura s priborom sa stola Podizanje korištenih čaša Čišćenje stola od mrvica Zamjena stolnog rublja Postavljanje postava za nove goste

Razred: 2.

Nastavna cjelina	Očekivani rezultati	Nastavni sadržaji
1. Pripremni radovi za posluživanje jednostavnih jela pića i napitaka	Znati stručno i kvalitetno izvršiti pripreme radove za posluživanje jednostavnih jela, pića i napitaka	Pripremni radovi u konobarskoj pripremnici Pripremni radovi u točionici pića Pripremni radovi u blagovaoni
2. Doček i prihvatanje gostiju	Poznavati pravila lijepog ponašanja i komuniciranja s gostima	Doček gosta na ulazu u ugostiteljski objekt Smještaj gosta za stol
3. Primanje narudžbe za jednostavna jela, pića i napitke	Znati ponuditi jela, pića i napitke preko pisanih sredstava ponude jela, pića i napitaka	Sredstava ponude jela, pića i napitaka Primanje narudžbe Blokiranje i naplaćivanje narudžbe
4. Posluživanje jednostavnih jela, pića i napitaka	Poznavati tehnike i načine posluživanja jela, pića i napitaka	Posluživanje alkoholnih i bezalkoholnih pića Posluživanje jednostavnih jela Posluživanje napitaka
5. Ispraćaj gostiju	Primijeniti pravila lijepog odnošenja prema gostima	Ispraćaj gostiju iz blagovaone Razgovor s gostom o pruženoj usluzi
6. Završni radovi	Znati pripremiti stol za nove goste	Podizanje tanjura s priborom sa stola Podizanje korištenih čaša Čišćenje stola od mrvica Zamjena stolnog rublja Postavljanje postava za nove goste

Praktična nastava izvodi se u srednjoj strukovnoj školi, u obrtničkoj radionici i u trgovačkom društvu. Za provedbu praktične nastave koja se izvodi u školskoj radionici, u obrtničkoj radionici i u trgovačkim društvima treba ispunjavati slijedeće uvjete iz članka 47. Zakona o obrtu;

- imati izvedbeni plan i program praktične nastave za svaku godinu posebno
- imati prostor i opremu s kojima se može realizirati najmanje 70 % radnih zadataka

Praktična nastava mora biti organizirana tako da učenicima omogući redovno pohađanje nastave iz općeobrazovnog i stručno-teorijskog dijela nastavnog plana i programa.

VII ZAVRŠNI ISPIT

Završni ispit sastoji se od :

1. Izrade praktičnog zadatka iz ugostiteljskog posluživanja
2. Pismeni (usmenog) ispita iz ugostiteljskog posluživanja, poznavanja robe s prehranom i prvog stranog jezika
3. Pismeni ispit iz hrvatskog jezika

PROGRAM ZAVRŠNOG ISPITA ZA ZANIMANJE

Pomoćni konobar

Za praktični dio ispita zadaje se, u skladu s nastavnim planom praktičnog dijela naukovanja, praktična zadaća (uradak) iz područja:

1. Poznavanje i pravilno korištenje inventara za posluživanje jela, pića i napitaka;
2. Poznavanje obroka prema prigodi i vremenu posluživanja;
3. Pravilno i estetski pripremiti prostor i stol za goste;
4. Poznavanje svih tehnika i načina posluživanja jela i pića;
5. Dostavljanje jela, pića i napitaka do stola gosta;
6. Sigurnost i zaštita na radu te zaštita okoliša.

Ispitanik mora u zadanom roku izraditi uradak. Ispitna komisija, na temelju dolje navedenih uradaka zadaje ispitaniku jedan do tri uratka. **Ispitna komisija može samostalno predložiti uratke koje će zadati ispitaniku.**

URADAK ISPITANIKA

Vrsta uratka	Opis uratka
Pripremni radovi u konobarskoj pripremnici, točionici pića i blagovaonici	Znati pravilno koristiti i održavati inventar za posluživanje i uređaje i aparate.
Doček, prihvata i smještaj gostiju	Kulturno dočekati i pozdraviti gosta pri ulazu, pravilno smjestiti gosta za stol i ponuditi sredstva ponude jela, pića i napitaka.
Posluživanje jednostavnih jela, pića i napitaka	Znati primijeniti jednostavnije tehnike i načine posluživanja jela, pića i napitaka.
Završni radovi	Pravilno podizanje upotrijebljenog inventara kao i pravilno sortiranje istog.

Stručno-teorijski dio ispita obuhvaća teorijska znanja nužna za obavljanje praktičnih postupaka u zanimanju koja su propisana nastavnim planom i programom za teorijski dio naukovanja.

Ugostiteljsko posluživanje

Vrste i dijelovi restorana

Inventar (oprema) za posluživanje jela, pića i napitaka

Osoblje za posluživanje i kultura rada

Sredstva ponude jela, pića i napitaka

Posluživanje jednostavnih jela, pića i napitaka

Poznavanje jednostavnih tehnika posluživanja

Poznavanje robe i prehrane

Vrste robe i važnost ambalaže i materijala

Važnost prepoznavanja zdravih izvora hrane

Namirnice biljnog podrijetla

Namirnice životinjskog podrijetla

Alkoholna i bezalkoholna pića

Strani jezik I

Osoblje u ugostiteljstvu

Prostorije restorana

Inventar u restoranu

Obroci u ugostiteljstvu

Namirnice za pripremu jela

Komunikacija s gostom

OCJENJIVAČKI LIST I. PRAKTIČNI DIO ISPITA

Radnje obavljene u okviru praktične zadaće	Broj bodova
Razumijevanje naloga i uputa	0 - 10
Spretnost rukovanja stolnim inventarom	0 - 30
Spretnost rukovanja aparatima i uređajima	0 - 30
Poznavanje tehnika posluživanja jela, pića i napitaka	0 - 20
Primjena mjera zaštite na radu i provođenje mjera higijene osobne i na radnom mjestu	0 - 10

BODOVNA LISTA

Postotak (%) bodova	Ocjena
92 – 100	odličan (5)
81 – 91	vrlo dobar (4)
67 – 80	dobar (3)
50 – 66	dovoljan (2)
0 – 49	nedovoljan (1)

II. STRUČNO – TEORIJSKI DIO

Stručno – teorijski dio ispita je u pisanom obliku, a sastoji se od pitanja i zadaća koje postavlja ispitna komisija u slijedećim postocima zastupljenosti:

1. ugostiteljsko posluživanje 40 %
2. poznavanje robe i prehrane 30 %
3. strani jezik 30 %

Ocjena se utvrđuje prema ovoj ljestvici:

BODOVNA LISTA

Postotak (%) bodova	Ocjena
90 – 100	odličan (5)
80 – 89	vrlo dobar (4)
70 – 79	dobar (3)
60 – 69	dovoljan (2)
Manje od 60	nedovoljan (1)

Ispitanik koji postigne manje od 60 posto (%) bodova upućuje se na usmeni ispit. Na usmenom ispitu u pravilu se provjeravaju znanja iz onih područja iz kojih naučnik nije pokazao dostatna znanja na pismenom dijelu ispita.